

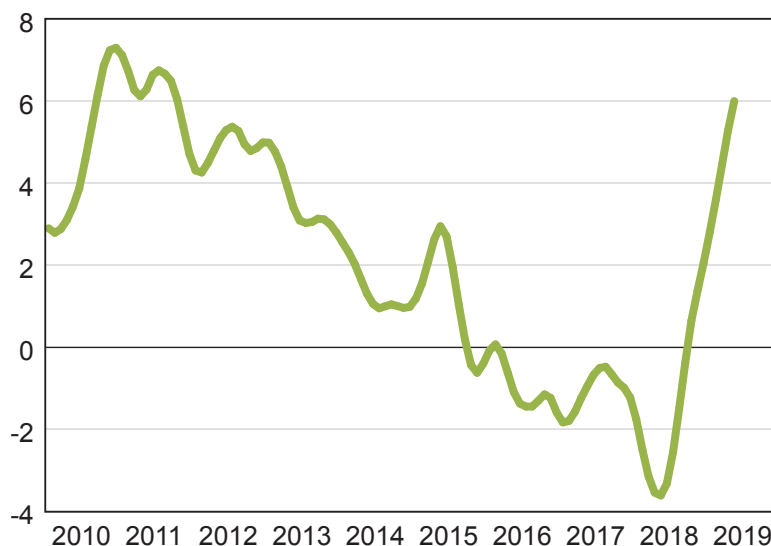
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Handelsnettot allt starkare

Handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser, trend. Miljarder kronor

■ Minskad sysselsättningsgrad
Sid 15

■ Frankrikes ekonomi på bättringsvägen
Sid 21

I fokus:
**Förändrad
investerings-
enkät påverkar
statistiken**
sid 12

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	I fokus.....	12
Näringsliv.....	4	Arbetsmarknad.....	15
Byggmarknad.....	7	Finansmarknad.....	17
Handel och konsumtion.....	8	Internationell utblick.....	19
Utrikeshandel.....	10	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22
Priser.....	11		

Indikatorer

	Senaste uppgift	Utveckling senaste mån	3 mån	året
Produktion				
Näringslivets produktion	apr	+	+	+
Industrins produktion	apr	+	-	+
Industrins ordergång	apr	+	+	+
Tjänsteproduktion	apr	+	+	+
Användning				
Handelsnetto ¹⁾	maj	+	+	+
Hushållens konsumtion	apr	+	+	○
Detaljhandelns försäljning	maj	-	+	-
Nyregistrering av personbilar	maj	-	+	-
Övriga indikatorer				
Konsumentpriser	maj	+	+	+
Producentpriser	maj	○	○	+
Sysselsättning	maj	○	○	-
Arbetslöshet ²⁾	maj	○	○	+

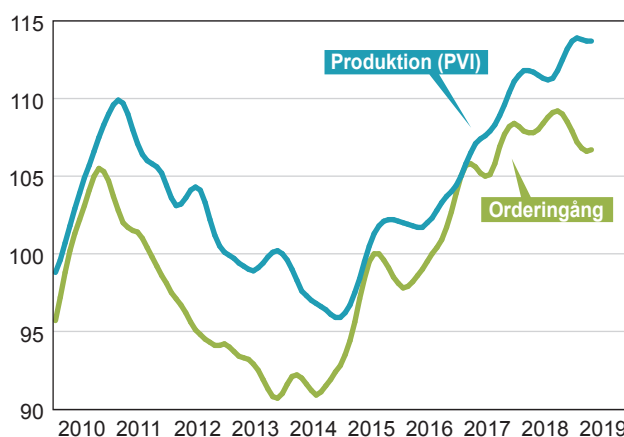
1) Varuexport minus varuimport under perioden

2) Andel av arbetskraften

kvartalet i år efter en relativt dämpad utveckling under fjolåret. Industrins ordergång har däremot haft en svag utveckling under året, trots en liten återhämtning i april. Det är negativa signaler för framtiden då det kan innebära minskade produktionsvolymerna för industrin på sikt. Ordergången svänger mer än produktionssiffrorna från månad till månad men trendutjämnat ser man att kurvorna följer varandra relativt väl, där ordergången ligger ett par månader före produktionen.

Industrins produktion och ordergång

Index 2015=100, trend

Hushållskonsumtionen har relativt låga tillväxttal om man tittar på årstakten. Det beror till viss del på att siffrorna fortfarande påverkas av den starka utvecklingen första halvåret 2018 och den efterföljande nedgången kring halvårsskiftet. Den främsta orsaken till det var de nya skattereglerna för bilmärsknaden som infördes den 1 juli i fjol och som kraftigt dämpade bilförsäljningen andra halvåret. Sedan nedgången förra sommaren är trenden uppåtående både för nybilsförsäljningen och för den totala hushållskonsumtionen. Konsumtionsindikatorn har förvisso rört sig mestadels sidledes hittills i år medan nybilsregistreringen ökat de fyra första månaderna i år för att sedan minska svagt i maj. Detaljhandeln har haft en liknande utveckling som bilregistreringen med ökad försäljning de fyra första månaderna som följdes av en nedgång i maj.

Minskat tryck på arbetsmarknaden

Konjunkturavmattningen verkar dock ha gett visst avtryck på arbetsmarknaden. Arbetskraftsundersökningen i maj visade svaga siffror med högre arbetslöshet och något lägre sysselsättning än i maj i fjol. Trenden är dock svår att analysera då det har varit stora svängningar från månad till månad. Det beror till stor del på ovanligt stort

KONJUNKTURLÄGET

Handelsnettot allt starkare

Första halvan av 2019 är till ända och det kan vara läge för en summering av halvåret innan SCB-Indikatorer tar lite semester. Statistiken under juli och augusti sammanfattas som vanligt i numret som publiceras i början av september. De senaste månaderna visar diverse tendensundersökningar att konjunktoren är på väg att mattas av. Den ekonomiska statistiken har dock inte visat samma tydliga nedgång. Det är fortsatt tillväxt inom de flesta områden även om det börjar vara något lägre tillväxttakt på sina håll.

Första kvartalet var den svenska BNP-tillväxten 2,1 procent i årstakt. Utvecklingen lyftes framförallt av en stark nettoexport. Det berodde dels på en fortsatt ökning av exporten men också på att importen bromsade in något. Denna trend fortsatte under året och blev ännu tydligare om man tittar på den månadsvisa indikatorn över Sveriges handelsnetto. Där har exporten av varor överstigit importen samtliga månader (januari-maj) i år. Det står i skarp kontrast till fjolåret då bilden var den rakt motsatta, importen översteg då exporten de flesta månaderna.

Svagare ordergång riskerar att dämpa industriproduktionen

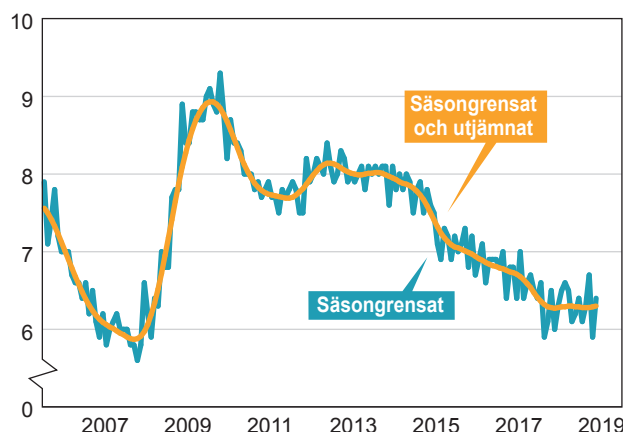
Produktionen i näringslivet tuffar på men ökningstakten är något lägre hittills i år inom både industrin och tjänstebansherna än under de två föregående åren. En stor uppgång noteras dock inom byggbranschen under första

bortfall i undersökningen vilket leder till ökad osäkerhet i skattningarna.

Ser man på utvecklingen ur ett längre tidsperspektiv så är arbetsmarknaden fortsatt stark. Antalet sysselsatta i Sverige har ökat med över 600 000 personer sedan 2010 och andelen arbetslösa har minskat från närmare 9 procent av arbetskraften till drygt 6 procent. Nu visar den trendutjämnade kurvan en närmast horisontell utveckling och om det är en bestående försvagning eller inte är ännu för tidigt att svara på.

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, ålder 15–74 år

Konjunkturinstitutet räknar med något lägre tillväxt

Konjunkturinstitutet (KI) bedömer i sin senaste rapport över konjunkturläget att den svenska ekonomin befinner sig i en avmattningsfas men att högkonjunkturen består i år och nästa år. BNP-tillväxten beräknas trots det sjunka från 2,4 procent i fjol till 1,8 procent i år och sedan 1,4 procent 2020. Att hushållen blivit dystrare i synen på både den egna och landets ekonomi väntas påverka konsumtionen negativt. Dessutom väntas en dämpning av investeringarna, det gäller såväl industrins investeringar som bostadsinvesteringarna. Just bostadsmarknaden räknas av KI som den största inhemska risken för den reala ekonomin. Ett nytt prisfall kan leda till att bostadsinvesteringarna faller ytterligare samt att hushållen blir ännu försiktigare vad gäller konsumtionen.

KI:s konjunkturbarometer fortsatte ned även i juni och barometerindikatorn ligger nu under 100-strecket som utgör det historiska genomsnittet. Nivån är samtidigt den lägsta sedan september 2013. Samtliga sektorer i näringslivet bidrog till nedgången, där samtliga nu ligger nära sina historiska snitt. Tjänstesektorn befinner sig fortsatt något under det normala. Det som motverkade nedgången i juni var hushållens konfidensindikator som återhämtades något och det var synen på den egna ekonomin, mikroindex, som stod för uppgången efter en kraftig nedgång i maj.

Lugnare på bostadsmarknaden

Den ekonomiska statistiken visar att läget på bostadsmarknaden har lugnat ner sig. Bostadspriserna är lägre än toppen hösten 2017 men har legat relativt stabilt det senaste året.

Under 2019 har priserna stigit svagt enligt säsongsrensade siffror från Valueguard. Utlåningstillväxten för bostadslån har gradvis minskat under de senaste tre åren, från en årlig ökningstakt på närmare 9 procent i mitten av 2016 till 5 procent i maj 2019. Både det faktum att priserna sjunkit något sedan toppen men även att hushållen amorterar mer än tidigare till följd av införda amorteringskrav kan tänkas bidra till att hushållens utestående bostadslån inte ökar lika snabbt som tidigare. Tillväxttakten har dock varit oförändrad de tre senaste månaderna.

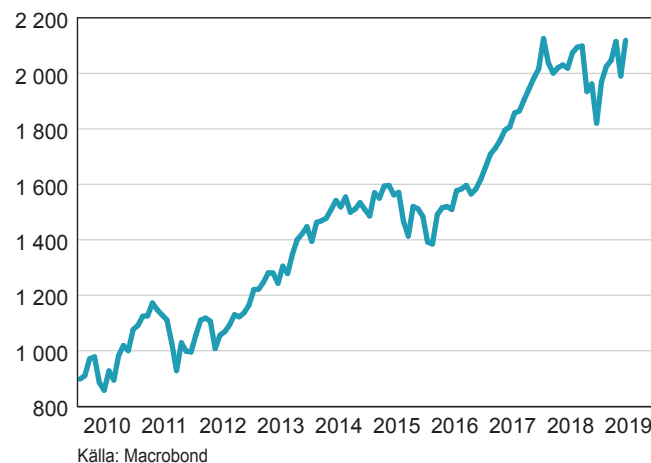
Bostadsbyggandet har ökat rejält under flera år men dämpades något i fjol. Antalet färdigställda bostäder var fler 2018 än året innan men tittar man istället på påbörjade bostadsbyggen var det en tydlig nedgång. Den preliminära statistiken över första kvartalet 2019 visade att det påbörjades ungefär lika många bostäder som motsvarande kvartal i fjol.

Uppgång på världens börser

På finansmarknaden har det skett en återhämtning på de flesta av världens börser under första halvåret i år. Aktiekurserna steg kraftigt under både 2016 och 2017 men under fjolåret var det mer turbulent och året avslutades med ganska kraftiga börsfall. Denna nedgång har i de flesta fall återhämtats och det globala börsindexet MSCI World ligger vid utgången av juni i stort sett i nivå med toppnoteringen i början av 2018.

Global börsutveckling

MSCI World index, månadsvisa slutkurser

Källa: Macrobond

På räntemarknaden fortsätter de korta räntorna att vara mycket låga till följd av fortsatt expansiv penningpolitik. Riksbankens reporänta är fortfarande negativ och har inte förändrats sedan räntehöjningen med en kvarts procentenhet i december i fjol. ECB ligger kvar med en styrränta precis på nollstrecket. Även i USA, som stramat åt penningmarknaden med ett par räntehöjningar under senare år, har styrräntan lämnats oförändrad under året. De korta amerikanska marknadsräntorna har börjat sjunka något, vilket kan betyda att marknaden räknar med att Fed har avslutat räntehöjningarna för denna cykel. Även de långa marknadsräntorna har sjunkit under året och trenden gäller både USA och Europa. Både den svenska och tyska räntan på tioåriga statsobligationer ligger nu under nollstrecket.

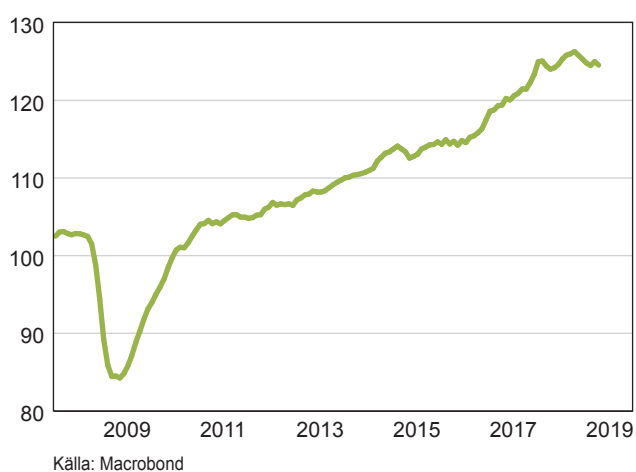
På valutamarknaden har den svenska kronan fortsatt att försvagas, även om det skett en viss förstärkning sedan mitten av maj. Mätt som KIX-index, en handelsvägd korg av valutor, var kronan i maj i år på den svagaste nivån sedan sommaren 2009.

Lättnad i handelskonflikten

Världshandeln har dämpats något sedan hösten i fjol. Än så länge är det inte något dramatiskt fall men den uppåtgående trenden som pågått i stort sett sedan andra halvåret 2009 ser ut att vara bruten. Under slutet av 2018 var det framförallt en minskad import i tillväxtländer som låg bakom nedgången. Denna har återhämtats något hittills i år men totalt sett har världshandelsvolymerna legat relativt oförändrade.

Världshandel (CPB World Trade Monitor)

Volymindex 2010=100, säsongrensat, tre månaders glidande medelvärde

En av faktorerna bakom världshandelns dämpning är handelskonflikten mellan USA och Kina det senaste året. Från amerikanskt håll anklagas Kina för att spela orent spel, vilket skapar orimligt stort handelsunderskott länderna emellan. En rad tullar har därför införts på import av produkter från Kina och den kinesiska regimen har svarat med motåtgärder av samma mynt. Vid det nyligen avslutade G20-mötet i Japan så kom dock positiva signaler då ländernas presidenter möttes för bilaterala överläggningar. Beskedet var att förhandlingarna om ett handelsavtal mellan USA och Kina kommer att återupptas och inga nya tullar eller skatter på varor från Kina planeras från amerikansk sida.

NÄRINGSLEV

Produktionsindikatorn för näringslivet vände upp i april efter en nedgång i mars. Både inom industrin och inom tjänstebranscherna var det en tydlig produktionsökning. Byggproduktionen minskade dock marginellt i april. Sett ur ett längre tidsperspektiv visar näringslivet en någorlunda stabil tillväxt, men ökningstakten har hittills i år varit något lägre än den varit i genomsnitt under de två föregående åren för både industrin och tjänstenäringarna. Däremot

har byggbranschen fått ett kraftigt uppsving hittills i år efter en någorlunda dämpad utveckling under fjolåret.

Trenden för industrins orderingång har varit kraftigt negativ i början av året. I april vände däremot kurvan åter uppåt med en stor ökning för framförallt exportorderingen. Jämfört med inledningen på fjolåret är dock orderinflödet lägre i år. Flera betydande branscher har tappat ordervolymer, exempelvis stål- och metallverk, petroleumproduktion samt massa- och pappersindustrin. Bland branscherna som trots allt ökat sin orderingång något återfinns exempelvis livsmedelsindustrin samt aggregatet för kemisk industri och läkemedel.

I Konjunkturinstitutets månadsbarometer sjönk konfidensindikatorerna i juni för samtliga huvudsektorer inom näringslivet. För tillverkningsindustrin innebar nedgången att indikatorn ligger i nivå med det historiska snittet för första gången på nästan tre år. Bygg och anläggning samt detaljhandeln ligger fortsatt knappt över det normala medan konfidensindikatorn för tjänstesektorn fortfarande återfinns en bit under normalnivån.

Produktion i näringslivet

Senaste uppgift: april 2019

Källa: SCB:s produktionsvärdeindex

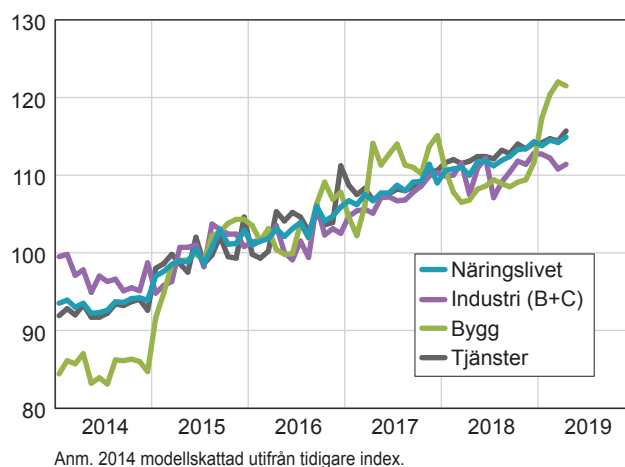
Linn Hedman

Näringslivets produktion ökade i april

Produktionen inom näringslivet ökade med 0,6 procent mellan mars och april 2019 i säsongrensade tal. Industri- och tjänstesektorn uppvisade en positiv utveckling med en ökning på 1,5 respektive 1,1 procent jämfört med mars medan byggsektorn minskade med 0,4 procent. Jämfört med april 2018 ökade produktionen inom näringslivet med 4,2 procent i kalenderkorrigerade tal. Samtliga delsektorer ökade på årsbasis. Industri- och tjänstesektorn ökade med 3,3 respektive 3,5 procent och byggsektorn ökade med 13,5 procent, i kalenderkorrigerade tal.

Produktion i näringslivet (PVI)

Säsongrensade månadsvärden. Index 2015=100

Hittills i år har produktionen inom näringslivet ökat 3,4 procent jämfört med samma period föregående år, i kalen-

derkorrigerade tal. Byggsektorn visade starkast utveckling med 11,6 procent, medan industri- och tjänstesektorn ökade 2,0 respektive 2,7 procent. Sedan förra publiceringen har statistiken för månaderna i kvartal ett reviderats då momsdata från Skatteverket tagits med i beräkningarna. Detta sker en gång per kvartal och kan leda till större revideringar än vanligt. Dessutom har byggproduktionen för tidigare månader reviderats upp sedan produktivitetsuppgifter från nationalräkenskaperna räknats in.

Produktion i näringslivet

Förändring i procent

	apr 19/ mar 19 ¹⁾	feb-apr 19/ nov 18-jan 19 ¹⁾	apr 19/ apr 18 ²⁾	jan-apr 19/ jan-apr 18 ²⁾
Industri	1,5	-0,4	3,3	2,0
Bygg	-0,4	7,5	13,5	11,6
Tjänster	1,1	0,9	3,5	2,7
Näringslivet totalt	0,6	0,6	4,2	3,4

1) Säsongrensats och kalenderkorrigerat

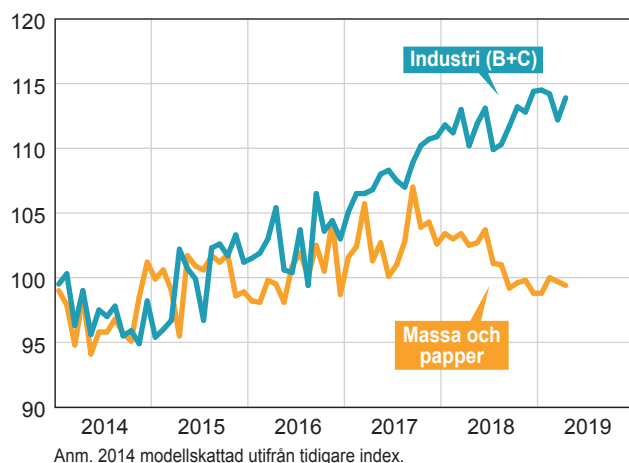
2) Kalenderkorrigerat

Ökad produktion inom flertalet industribranscher

En majoritet av industrins delbranscher ökade produktionen i april 2019 jämfört med föregående månad. Möbelindustrin stod för den största uppgången med en ökning på 12,6 procent säsongrensats, efter en svag utveckling i mars. Även livsmedels- och dryckesindustrin gick starkt och ökade med 8,9 procent. Svagast utveckling stod grafisk industri för som backade 16,7 procent efter säsongrensning. Denna negativa utveckling berodde till viss del på en ovanligt stark utveckling i mars.

Produktion inom industrin (PVI)

Säsongrensade månadsvärden. Index 2015=100

Jämfört med april 2018 ökade produktionen inom industrisektorn med 3,3 procent efter kalenderkorrigerat. Möbelindustrin visade stark utveckling även på årsbasis, men den starkaste årsutvecklingen uppvisades av kemi- och läkemedelsindustrin som ökade 17,3 procent kalenderkorrigerat och jämfört med april i följande. Branschen har i och med detta uppvisat positiv årsutveckling sex månader i rad. Störst nedgång stod petroleumindustrin för, med en nedgång på 41,5 procent. Även massa- och pappersindustrin backade och produktionen var 3,1 procent lägre än i april 2018.

Produktion inom industrin

Förändring i procent

	apr 19/ mar 19 ¹⁾	feb-apr 19/ nov 18-jan 19 ¹⁾	apr 19/ apr 18 ²⁾	jan-apr 19/ jan-apr 18 ²⁾
Trävaruindustri, ej möbler	1,5	-3,5	-2,0	-4,1
Massa och papper	-0,3	0,6	-3,1	-3,5
Grafisk industri	-16,7	8,5	2,5	-2,2
Kemisk industri o läkem.	-8,9	7,2	17,3	17,7
Stål- och metallverk	0,6	-1,8	-4,0	-1,9
Metallvaruindustri	1,0	-0,3	4,2	2,3
Elektronikindustri	-0,1	-4,4	6,0	5,2
Maskinindustri	1,3	1,4	7,6	5,9
Industri för motorfordon	3,2	-3,5	-1,4	-2,8
Industrin totalt	1,5	-0,4	3,3	2,0

1) Säsongrensats och kalenderkorrigerat

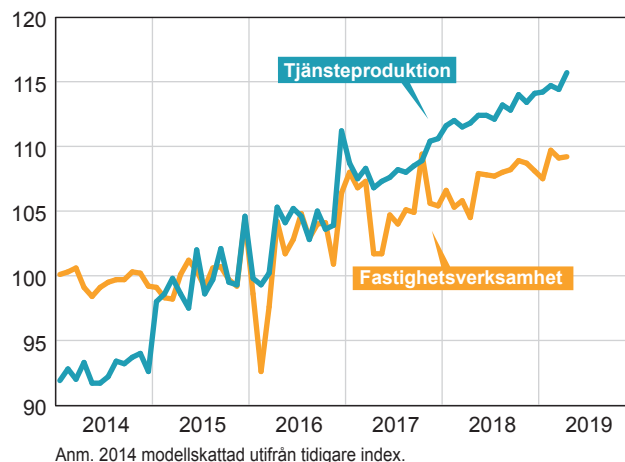
2) Kalenderkorrigerat

Tjänstesektorn uppåt jämfört med mars

Produktionen inom tjänstesektorn uppvisade en ökning på 1,1 procent i april 2019 jämfört med föregående månad, i säsongrensade tal. En klar majoritet av de ingående branschgrupperna hade en positiv utveckling, även om produktionsökningarna i de flesta fall var små. Störst ökning stod informations- och kommunikationsbranschen för, med en uppgång på 3,8 procent efter säsongrensning. Den enda branschgrupp som backade var hotell och restaurang. Branschen uppvisade en negativ utveckling om 3,9 procent och har därmed backat tre månader i rad.

Produktion inom tjänstesektorn (PVI)

Säsongrensade månadsvärden. Index 2015=100

På årsbasis steg tjänsteproduktionen med 3,5 procent i kalenderkorrigerade tal. Informations- och kommunikationsbranschen visade inte bara starkast månadsutveckling utan även starkast årsutveckling, 11,5 procent. Även fastighetsbranschen uppvisade en av de större ökningarna med en uppgång på 4,0 procent efter kalenderkorrigerat. Av handelsbranscherna ökade både parti- och detaljhandeln medan motorfordonshandeln backade. Motorfordonshandeln verkar alltså inte ha återhämtat sig efter införandet av bonus malus-systemet i juli 2018.

Produktion inom tjänstesektorn

Förändring i procent

	apr 19/ mar 19 ¹⁾	feb-apr 19/ nov 18-jan 19 ¹⁾	apr 19/ apr 18 ²⁾	jan-apr 19/ jan-apr 18 ²⁾
Motorhandel	1,2	6,0	-5,8	-5,4
Partihandel	1,0	-1,4	3,8	3,3
Detaljhandel	1,7	1,1	4,2	3,0
Transp. o magasinering	1,1	1,6	1,9	0,4
Hotell o restaurang	-3,9	-2,2	-6,3	-1,6
Informat. o kommunik.	3,8	0,7	11,5	7,5
Fastighetsverksamhet	0,1	1,1	4,0	3,2
Företagstjänster	0,8	1,9	3,8	3,3
Tjänstebranscher totalt	1,1	0,9	3,5	2,7

1) Säsongsensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Minskad byggproduktion efter starkt första kvartal

Byggproduktionen backade marginellt i april jämfört med föregående månad. Sektorn uppvisade en negativ utveckling om 0,4 procent i säsongsensade tal. I jämförelse med föregående år steg däremot byggproduktionen med 13,5 procent efter kalenderkorrigering. Den starka årsutvecklingen kan till viss del förklaras av ett svagt 2018. Sedan förra publiceringen har revideringar av tidigare perioder gjorts. I beräkningen av byggproduktion används bland annat produktivetsmått. Då produktivetsmått kommer från nationalräkenskaperna sker det större revideringar än vanligt i samband med nationalräkenskapernas publiceringar som sker på kvartalsbasis istället för på månadsbasis.

Industrins orderingsgång

Senaste uppgift: april 2019

Källa: SCB:s orderingsgång och omsättningsstatistik

Kristina Frändén

Ökad orderingsgång i april

Industrins totala orderingsgång ökade med 9,3 procent i april jämfört med mars 2019, i säsongsensade tal. Ökningen syntes både på export- och hemmamarknaden, med uppgångar på 13,5 respektive 4,1 procent. Uppgången i april bryter det negativa mönstret som visade sig under årets första kvartal, där samtliga ingående månader backade.

På årsbasis uppvisade orderingsgången för den totala marknaden en marginell uppgång med 0,1 procent jämfört med april föregående år, efter kalenderkorrigering. Det var exportmarknaden som bidrog till uppgången, med en ökning på 2,2 procent. Hemmamarknaden backade istället med 2,6 procent i kalenderkorrigerade tal.

Kraftig ökning för motorfordonsindustrin

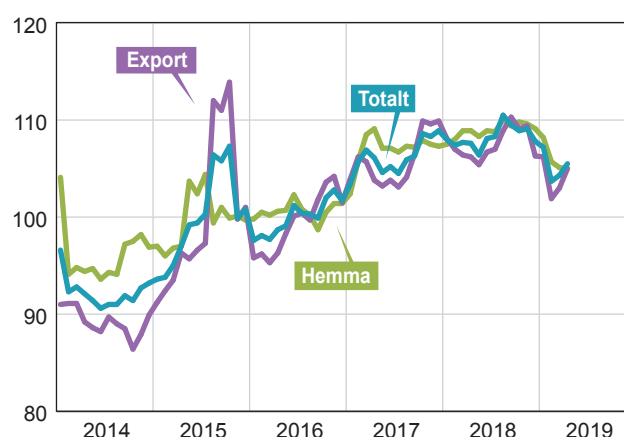
En majoritet av industrins delbranscher visade positiv utveckling på månadsbasis i säsongsensade tal. Den största uppgången syntes i motorfordonsindustrin, som ökade med 69,7 procent jämfört med mars. Värt att notera är dock att uppgången för motorfordonsindustrin följde efter en större nedgång i mars, då orderingsgången sjönk med 26,0 procent. Det största bidraget till ökningen i april kom från exportmarknaden, som ökade med 82,5 procent, medan hemmamarknaden steg med mer blygsamma 20,2

procent. Andra branscher som stod för stora uppgångar var textilindustrin och annan transportmedelsindustri, vars totala orderingsgång ökade med 10,9 respektive 9,6 procent jämfört med mars.

Den största minskningen jämfört med mars återfanns i industrin för petroleumprodukter som minskade för andra månaden i rad, med 20,3 procent för den totala marknaden. Det största tappet syntes på hemmamarknaden, som minskade med 19,9 procent, medan motsvarande siffra för exportmarknaden var en uppgång med 1,9 procent efter säsongsrensning.

Industrins orderingsgång

Säsongsensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Index 2015=100, fasta priser

Majoriteten av branscherna ökade på årsbasis

En majoritet av de ingående delbranscherna uppvisade en positiv årsutveckling i april, i kalenderkorrigerade tal. Även på årsbasis var det motorfordonsindustrin som stod för den största uppgången, med 20,6 procent på den totala marknaden. Exportmarknaden för motorfordonsindustrin ökade med 22,7 procent medan importmarknaden ökade 13,9 procent jämfört med motsvarande månad föregående år.

Annan transportmedelsindustri stod för den största nedgången med en minskning på 44,1 procent jämfört med april 2018. Trots en uppgång på hemmamarknaden med 49,6 procent gjorde nedgången med 60,6 procent på den dominerande exportmarknaden att totalsiffran backade kraftigt.

Orderingsgång och omsättning

Förändring i procent

	apr 19/ mar 19 ¹⁾	apr 19/ apr 18 ²⁾	jan-apr 19/ jan-apr 18 ²⁾
Orderingsgång			
Hemmamarknad	4	-3	-3
Exportmarknad	14	2	-3
Totalt	9	0	-3
Omsättning			
Hemmamarknad	3	1	-1
Exportmarknad	1	0	0
Totalt	2	1	0

1) Säsongsensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Svagare inledning på året än i fjol

Akkumulerat under året har orderingången minskat med 2,8 procent jämfört med motsvarande månader i fjol, efter kalenderkorrigering. För hemmamarknaden är minskningen 2,5 procent medan exportmarknaden backat med 3,1 procent.

Stål- och metallverk, petroleumproduktion, massa- och pappersindustri samt annan transportmedelsindustri utgör några av de branscher som har stora orderminskningar jämfört med januari-april i fjol.

BYGGMARKNAD

Bristen på arbetskraft minskar

Enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer sjönk konfidensindikatorn för bygg- och anläggning något i juni och hamnar därmed nära det historiska genomsnittet. Det var små förändringar i frågorna som ingår i indikatorn och det är fortsatt företagets omdömen om orderstockarna som håller uppe indikatorn på en nivå över 100. Anställningsplanerna, som bidrar negativt till indikatorns nivå, skiljer sig åt mellan husbyggarna, där ungefär 20 procent av företagen planerar att dra ner på personal, och anläggningsbyggarna där motsvarande siffra är nära noll procent. De allra flesta byggföretag tror på en oförändrad personalstyrka i sitt företag på tre månaders sikt.

Företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet rapporterar sammantaget om ett något minskat byggande de senaste tre månaderna. Bilden skiljer sig dock mellan anläggningsbyggarna som redovisar ett oförändrat byggande, och husbyggarna som uppger att byggandet har minskat.

Orderstockarna uppges sammantaget ha minskat samtidigt som sysselsättningen rapporteras ha varit oförändrad de senaste månaderna. Drygt 30 procent av företagen anger att brist på arbetskraft är det främsta hindret för ett ökat byggande. Det är något fler än det historiska genomsnittet beräknat från 1996 men en låg andel i jämförelse med de senaste fem åren.

Företagen tror på ett minskat byggande de närmaste månaderna även om förväntningarna har blivit något mindre pessimistiska. Förväntningarna på orderstockarnas utveckling är fortsatt mindre optimistiska än normalt och anbudspriserna väntas sammantaget minska.

Byggkostnader

Senaste uppgift: maj 2019

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Ökade lönekostnader

Faktorprisindex för flerbostadshus ökade med 0,6 procent mellan april och maj 2019. Under motsvarande period ett år tidigare steg faktorprisindex med 0,7 procent. Entreprenörernas kostnader, som har en vikt på drygt 82 procent av faktorprisindex, steg med 0,7 procent, vilket till stor del berodde på ökade lönekostnader.

Byggmaterialkostnaderna ökade med 0,2 procent. Inom byggmaterialgruppen steg kostnaderna för övrigt byggmaterial mest. De ökade med 1,2 procent. Kostnaderna för golvmaterial, järn och stål inklusive armeringsstål, vitvaror och betongvaror ökade med mellan 0,2 och 0,4 procent. Kostnaderna för trävaror, snickerier, VVS-material och elmateriel sjönk något medan materialkostnaderna för målning var oförändrade.

Alla kostnader inom entreprenörernas övriga grupper ökade. Lönekostnaderna höjdes med 1,8 procent. Kostnaderna inom gruppen transporter, drivmedel och elkraft samt maskinkostnaderna steg med 0,5 procent vardera. Omkostnaderna ökade med 0,3 procent.

Under den senaste månaden steg byggherrekostnaderna, som utgörs av ränte- och kreditivkostnader, kostnader för projektering och centrala administrationskostnader med 0,3 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	maj 19/apr 19	maj 19/maj 18
Entreprenadkostnader	0,7	3,5
Byggmaterial	0,2	4,6
Löner	1,8	1,9
Maskiner	0,5	2,2
Transporter, drivmedel, elkraft	0,5	5,3
Omkostnader	0,3	3,3
Byggherrekostnader	0,3	6,7
Total byggkostnad	0,6	4,1

Byggkostnaderna har ökat med 4,1 procent det senaste året

Faktorprisindex för flerbostadshus ökade med 4,1 procent mellan maj 2018 och maj 2019. Entreprenörernas kostnader höjdes med 3,5 procent, vilket påverkade faktorprisindex uppåt med 2,9 procentenheter.

Bland entreprenörernas kostnader ökade transporter, drivmedel och elkraft mest. De steg med 5,3 procent. Inom den gruppen har kostnaderna för elkraft höjts med 12,5 procent medan kostnaderna för dieselolja och lastbilstransporter ökade med 5,7 respektive 3,4 procent.

Byggmaterialkostnaderna steg med 4,6 procent. De största ökningarna i byggmaterialgruppen hade järn och stål inklusive armeringsstål och material för målning som höjdes med 10,8 respektive 8,5 procent. Trävaror steg med 7,0 procent medan övrigt byggmaterial ökade med 6,4 procent. Kostnaderna inom övriga byggmaterialgrupper ökade också om än i mindre omfattning. Kostnaderna för entreprenörernas övriga grupper såsom omkostnader, maskiner och löner steg med mellan 1,9 och 3,3 procent.

Byggherrekostnaderna ökade med 6,7 procent på årsbasis. Den främsta anledningen till det var ökade räntekostnader.

HANDEL OCH KONSUMTION

Hushållens konsumtion var under flera år en viktig faktor bakom den svenska BNP-tillväxten. Den senaste tiden har konsumtionsökningarna dämpats och är i förhållande till tidigare betydligt mer återhållsamma. En förklaring till de senaste månadernas svagare konsumtion är införandet av skattesystemet "bonus malus" i juli i fjol. På årsbasis har hushållens utgifter för transporter och fordon minskat nästan samtliga månader sedan dess och dragit ner den totala konsumtionsutvecklingen. Så även i april i år. Denna utgiftspost kommer med stor sannolikhet även tynga utvecklingen åtminstone två månader till. Det beror på att hushållen i fjol passade på att tidigarelägga inköpen av bilar under perioden april till juni innan skatten infördes.

Bilden bekräftas av nyregistreringarna av personbilar som i årstakt har minskat varje månad sedan halvårsskiftet förra året. I april var utvecklingen också svag jämfört med mars i år och nyregistreringarna minskade något. Det var första nedgången på månadsbasis sedan årsskiftet.

Detaljhandeln visar en bättre utveckling och försäljningen är sett till perioden januari till maj högre än samma period förra året. Visserligen sjönk försäljningen i årstakt i maj men har månaderna fram till dess ökat stabilt. Både dagligvaruhandeln och sällanköpshandel har ökat sina försäljningsvolym.

Detaljhandel

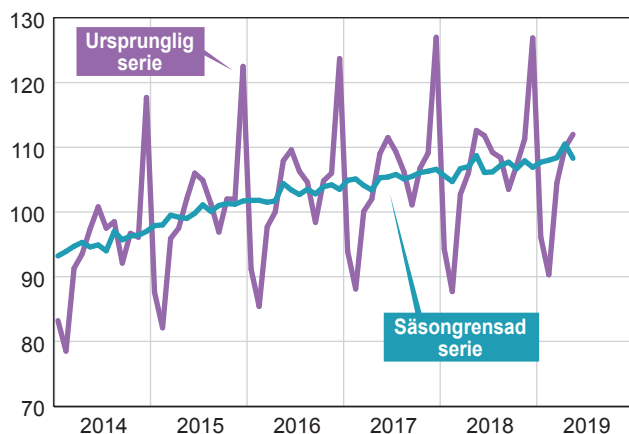
Senaste uppgift: maj 2019

Källa: SCB:s detaljhandelsindex

Försäljningstapp i maj

Efter ökningarna samtliga månader hittills i år minskade försäljningsvolymen inom detaljhandeln kraftigt i maj. Försäljningen sjönk med 2,0 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln
Index 2015=100

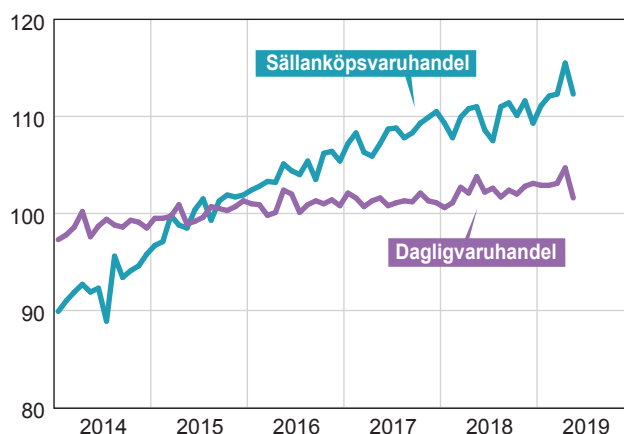

Trots tillbakagången var försäljningen för den senaste tremånadersperioden, mars till maj, 1,4 procent högre än

närmast föregående tremånadersperiod, december till februari. Det förklaras till stor del av en rejäl uppgång i april, vilket drar upp den senare perioden och det förklarar samtidigt att nedgången blev så stor i maj.

Detaljhandeln delas i statistiken upp i dagligvaruhandeln, som främst består av livsmedel, och i sällanköps-handeln, som utgörs av specialiserad butikshandel. I maj minskade försäljningen inom både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln med 3,0 respektive 2,8 procent.

Försäljningsvolym inom detaljhandeln
Säsongrensade månadsdata. Index 2015=100

Svag utveckling i årstakt

Jämfört med maj förra året minskade detaljhandelns försäljningsvolym med 0,5 procent, kalenderkorrigerat. Bakom nedgången stod dagligvaruhandeln som noterade en minskad försäljningsvolym med 2,1 procent. Sällanköpshandeln steg med 0,9 procent i årstakt och motverkade således tillbakagången. Utvecklingen inom sällanköpshandeln var något spretig och nästan lika många branscher noterade ökningarna som minskningar.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	maj 2019	jan–maj 2019
Dagligvaruhandel exkl. systembolaget	–2,1	0,9
därför:		
Detaljhandel, mest livsmedel	–1,3	1,1
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak exkl. systembolaget	–8,1	–1,6
Sällanköpsvaruhandel	0,9	2,6
därför:		
Klädhandel	–2,1	2,7
Skohandel	–10,4	–3,6
Möbelhandel	13,4	2,9
Elektronikhandel	20,3	12,7
Järn- och bygghandel	–5,5	4,7
Bokhandel	18,9	2,3
Guldsmedshandel	13,2	4,8
Sport- o fritidshandel	0,3	–2,1
Leksakshandel	–34,9	–20,2
Postorderhandel	2,5	–1,8
Totalt detaljhandel	–0,5	1,9

Den goda utvecklingen för elektronik samt bok- och pappershandeln fortsatte i maj och försäljningsvolymerna ökade rejält jämfört med samma månad i fjol. Även guldsmedshandeln och handeln med möbler ökade kraftigt. Bland de branscher som redovisade en minskad försäljningsvolym i maj återfanns bland annat beklädnadshandeln där både sko- och klädhandeln bidrog till nedgången. Även inom järn- och bygghandeln samt för optikerna minskade försäljningen.

Ökad försäljning hittills i år

Hittills i år, det vill säga perioden januari till maj, har försäljningsvolymen inom detaljhandeln ökat med 1,9 procent jämfört med motsvarande period förra året. Både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln har bidragit till uppgången och försäljningen har ökat med 0,9 respektive 2,6 procent. I likhet med försäljningsutvecklingen i årstakt visade elektronikhandeln upp den klart största ökningen procentuellt sett. De kraftiga försäljningsökningarna inom bok- och pappershandeln i april och maj innebar samtidigt att försäljningen hittills i år nu är högre än motsvarande period i fjol. Endast ett mindre antal branscher redovisar en lägre försäljning än samma period förra året. Däribland sko-, postorder- samt sport- och fritidshandeln.

Hushållens konsumtion

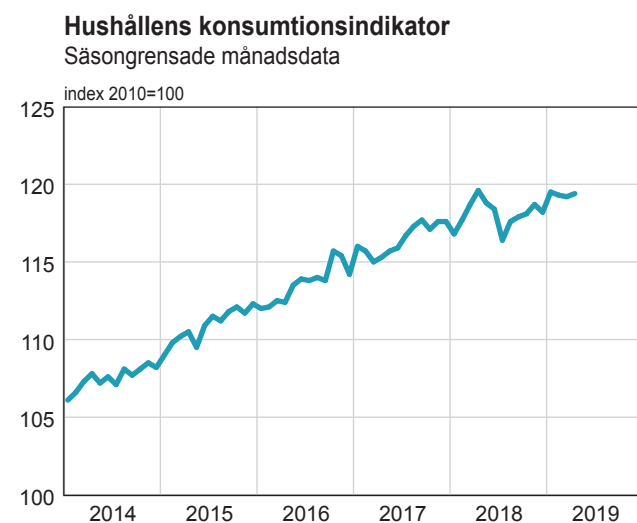
Senaste uppgift: april 2019

Källa: Hushållens konsumtionsindikator

Thorsten Stowasser

Svag konsumtionsuppgång i april

Hushållens konsumtion ökade med 0,2 procent i april jämfört med mars, säsongrensade och mätt i fasta priser. Under den senaste tremånadersperioden ökade konsumtionen med 0,6 procent, i fasta kalenderkorrigerade tal, jämfört med samma tremånadersperiod föregående år. På årsbasis förblev konsumtionen oförändrad. Under de första fyra månaderna ökade hushållskonsumtionen med 1,0 procent jämfört med samma period 2018.

Livsmedelshandeln bidrog mest positivt

Den utgiftspost som hade störst positiv inverkan på hushållskonsumtionens årsutveckling var detaljhandel med brett sortiment, där i huvudsak handel med livsmedel och dryck ingår. Kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser ökade denna branschgrupp med 3,7 procent jämfört med april i fjol och bidrog med 2,0 procentenheter till årsutvecklingen. Det var även denna post som uppvisade den största kalendereffekten.

Kalendereffekten, som till stor del beror på påskhandeln, var i april den omvända jämfört med mars. Medan den i mars höjde årsutvecklingen med 6,5 procentenheter från minus 5,1 procent i fasta priser till 1,4 procent i kalenderkorrigerade priser, drog den ner årsutvecklingen med 7,2 procentenheter från 10,9 procent mätt i fasta priser.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	apr 2019	jan–apr 2019
Detaljhandel, mest livsmedel	3,7	2,5
Beklädnadshandel	–0,5	3,9
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	0,6	1,0
Möbler, inredning m.m.	6,9	1,2
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	–5,0	–3,1
Post- och telekommunikation	10,1	6,4
Rekreation och kultur	–0,7	1,7
Hotell och restaurang	–7,6	–2,3
Övriga varor och tjänster	–0,6	0,2
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	0,0	1,0

Transporter och fordonshandel bidrog negativt

Det största negativa bidraget till hushållskonsumtionen kom från transporter och motorfordonshandel. Konsumtionen minskade med 5,0 procent jämfört med april i fjol, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser.

Hotell och restaurang hade nästan lika stort negativt bidrag till den totala konsumtionen som transporter och motorfordonshandel, trots att vikten är något lägre. Det berodde på att hushållens konsumtion av restaurang- och cafébesök respektive hotellövernattningar minskade med 7,6 procent kalenderkorrigerat och jämfört med april i fjol.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: maj 2019

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonstatistik

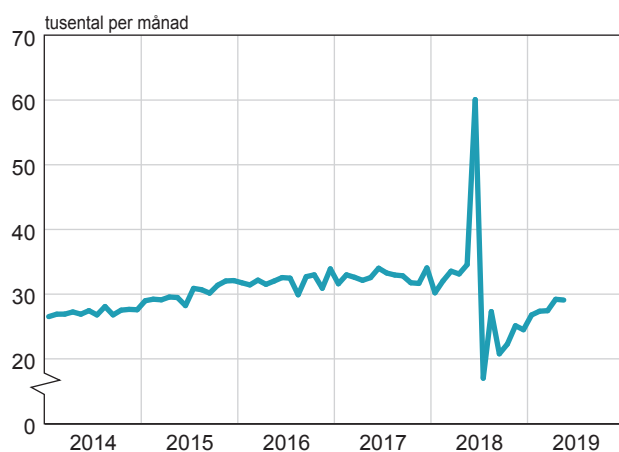
Svag nedgång i nyregistreringen av bilar

Under maj sjönk nyregistreringen av personbilar svagt jämfört med april. Från att ha ökat under årets första månader föll registreringen för första gången i år. Nyregistreringen minskade i maj med 0,4 procent, i säsongrensade tal, jämfört med föregående månad. Trots det har den senaste tremånadersperioden mars–maj ökat med 9 procent jämfört med den föregående tremånadersperioden.

Jämfört med maj förra året minskade nyregistreringen av bilar med 15,7 procent.

Totalt i år har 140 686 bilar registrerats vilket innebär en nedgång med 14,5 procent jämfört med samma period förra året. Detta är starkt sammankopplat med bonus malus som infördes i juli i fjol, vilket innebär att miljöbilar premieras med en bonus medan bensin- och dieslbilar med höga utsläpp får en förhöjd fordonsskatt under de tre första åren. Detta ledde till att flera nyregistreringar tidigare lades till det första halvåret 2018 vilket påverkar jämförelserna i år.

Nyregistrerade personbilar
Säsongrensade månadsdata

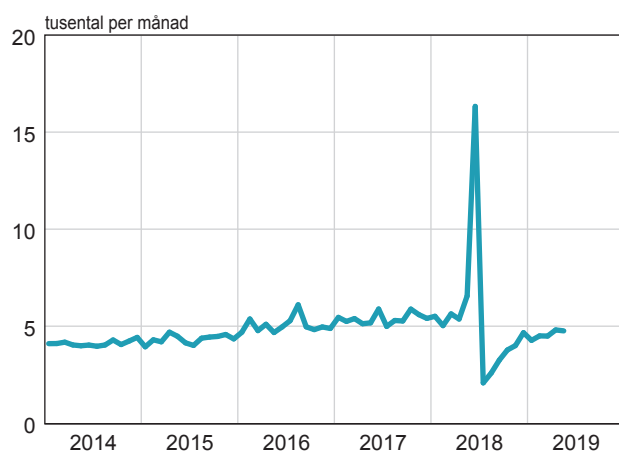
Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

I faktiska tal registrerades 33 250 bilar i maj. Av de nyregistrerade bilarna var knappt 10 procent klimatbonusbil, där elbilarna ökat med 248,7 procent från januari till maj i år jämfört med samma period i fjol. Andelen nyregistrerade dieslbilar har samtidigt minskat med 22,5 procent under de fem första månaderna i år jämfört med samma period förra året.

Lastbilsregistreringarna minskar igen

Nyregistreringarna av lastbilar minskade även den i maj. Totalt skedde det en minskning med 1,0 procent i maj, säsongrensade och jämfört med april. Det innebär att registreringen av lastbilar har minskat varannan månad och ökat varannan månad hittills i år.

Nyregistrerade lastbilar
Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

I faktiska tal registrerades 5 444 lastbilar vilket var 27,1 procent lägre än i maj i fjol. Det är en större procentuell minskning än för personbilarna men det beror till viss del på att det skedde en större ökning i registreringen av lastbilar före införandet av bonus malus. Årets fem första månader har det registrerats 22 859 lastbilar vilket innebär en minskning med 19,3 procent jämfört med samma period i fjol.

UTRIKESHANDEL

Utrikeshandeln med varor visade ett handelsöverskott på 8,3 miljarder i maj. Exporten fortsätter samma uppåtgående trend som den haft det senaste året, medan importen har planat ut vilket har lett till ett positivt handelsnetto. I maj förra året var importen större än exporten vilket ledde till ett negativt handelsnetto på 6,3 miljarder. Det totala handelsöverskottet i år är 23,2 miljarder vilket är en stor ökning jämfört med ett underskott på 17,5 miljarder samma period föregående år. En försvagning av den svenska kronan kan vara en av orsakerna till den minskade importen. Det senaste året har den svenska växelkursen fallit vilket har lett till dyrare import av utländska varor, men har däremot gjort svenska varor billigare för utländska köpare.

Varuexport, varuområden

Varuområde	2019 jan-apr	Värde mkr 2018 jan-apr	Andel %	Förändr 19/18 %
Skogsvaror	52 171	47 388	10,2	10
- Trävaror	11 160	10 184	2,2	10
- Papper	29 622	27 454	5,8	8
Mineralvaror	55 723	48 383	10,9	15
- Järnmalm	8 389	6 073	1,6	38
- Järn och stål	27 212	22 319	5,3	22
Kemivaror	73 470	60 749	14,4	21
- Läkemedel	36 435	27 283	7,1	34
Energivaror	33 242	32 911	6,5	1
Verkstadsvaror	231 870	212 941	45,3	9
- Maskiner	78 315	71 060	15,3	10
- Elektrovaror	46 951	45 097	9,2	4
- Vägfordon	77 771	71 829	15,2	8
Övriga varor	64 960	60 266	12,7	8
- Livsmedel	30 564	28 693	6,0	7
Totalt	511 436	462 638	100,0	11

Under januari till april i år ökade exporten med 11 procent i värde jämfört med samma period föregående år. En av de största ökningarna skedde inom området läkemedel, vars export ökade med 34 procent jämfört med januari till april förra året. Importen ökade med 5 procent under de fyra första månaderna i år jämfört med motsvarande period föregående år. Några områden där importen minskade under denna period var råolja och personbilar.

Varuimport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 19/18 %
	2018 jan-apr	2017 jan-apr		
Skogsvaror	14 649	13 803	3,0	6
Mineralvaror	40 183	39 306	8,1	2
- Järn och stål	18 910	19 223	3,8	-2
Kemivaror	62 290	57 121	12,5	9
- Läkemedel	15 708	13 088	3,2	20
Energivaror	52 622	52 985	10,6	-1
- Råolja	25 736	27 476	5,2	-6
- Oljeprodukter	21 515	20 529	4,3	5
Verkstadsvaror	216 154	209 064	43,5	3
- Maskiner	54 589	50 192	11,0	9
- Elektrovaror	71 957	69 304	14,5	4
- Vägfordon	57 457	59 073	11,6	-3
- Instrument, optiska varor	11 882	11 311	2,4	5
Övriga varor	110 589	101 376	22,3	9
- Livsmedel	53 878	49 437	10,9	9
Totalt	496 487	473 654	100,0	5

Handelsnetto

Senaste uppgift: maj 2019

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

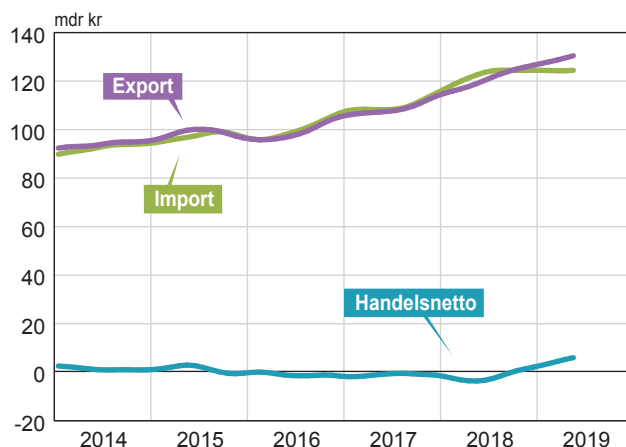
Handelsnettot 8,3 miljarder kronor i maj

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 8,3 miljarder kronor under maj 2019 enligt preliminära beräkningar. För maj 2018 var det ett underskott på 6,4 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

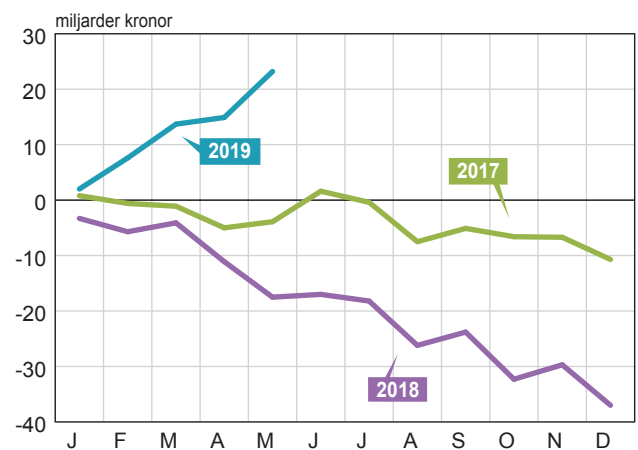
Varuexportens värde under maj uppgick till 136,9 miljarder kronor och varuimporten till 128,6 miljarder. Varuexporten har därmed ökat i värde med 10 procent, medan varuimporten har minskat i värde med 2 procent jämfört med maj 2018. Varuhandeln med länder utanför EU gav ett överskott på 21,5 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 13,2 miljarder.

Antalet vardagar i maj 2019 var lika många som i maj 2018. Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 6,0 miljarder kronor för maj, och ett överskott på 5,3 miljarder kronor för april. För mars var motsvarande värde ett överskott på 4,4 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Ackumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Hittills under året har värdet för varuexporten ökat med 10 procent, medan varuimporten har ökat med 3 procent jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 648,2 miljarder kronor och varuimportvärdet till 625,0 miljarder. Handelsnettot för januari-maj 2019 gav därmed ett överskott på 23,2 miljarder kronor. För motsvarande period för ett år sedan noterades ett underskott på 17,5 miljarder kronor.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: maj 2019

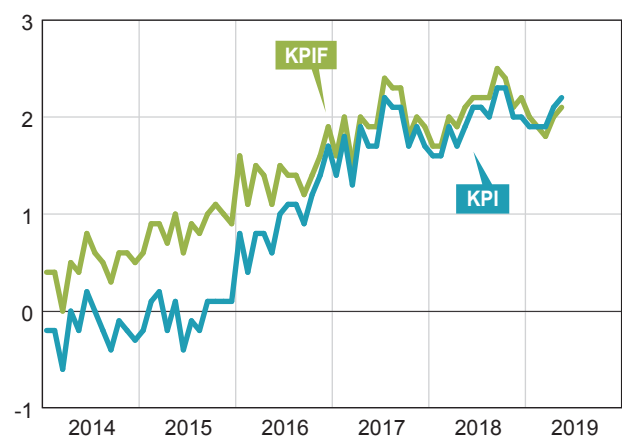
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Högre inflationstakt i maj

Inflationstakten enligt KPIF var 2,1 procent i maj 2019 (2,0 procent i april). KPIF steg med 0,3 procent från april till maj. Inflationstakten enligt Konsumentprisindex var 2,2 procent i maj, vilket är en ökning sedan april då inflationstakten var 2,1 procent.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Förändrad investeringsenkät påverkar statistiken

I slutet av maj publicerades investeringsstatistik avseende första kvartalet 2019. Statistiken bygger på en enkät som samlas in för företag i det svenska näringslivet. 2019 har enkäten fått en delvis ny design vilket påverkar jämförelser mot tidigare år.

Mellan 2018 och 2019 har investeringsenkäten omarbetats på flera sätt. Anledningen till detta är i första hand att underlätta uppgiftslämnandet för företagen. Blanketten har anpassats till företagets redovisning dels genom att hänvisningar till BAS-konton¹ lagts till och dels genom att investeringsdefinitionen har anpassats till aktuella redovisningsbegrepp.

Med investeringar avses efter förändringen anskaffning av materiella tillgångar med en beräknad livslängd på minst tre år, vilket kan jämföras med den tidigare definitionen som inkluderade investeringar i tillgångar med en livslängd på minst ett år. I och med den nya definitionen överensstämmer den mer med andra undersökningar, som exempelvis Företagens ekonomi.

En avsevärd förbättring är att användarna av statistiken kommer att kunna ta del av resultaten från investeringsenkäten fyra gånger per år istället för tre. Förändringarna kan däremot innebära vissa brott i tidsserien.

Definition investering i investeringsenkäten

Nu: Anskaffning av materiella tillgångar med en beräknad livslängd på minst tre år.

Tidigare: Anskaffning av materiella tillgångar med en beräknad livslängd på minst ett år.

För att minska uppgiftslämnarbördan för företagen då insamlingen sker fyra istället för tre gånger per år har vissa delar i den gamla enkäten tagits bort. Exempelvis efterfrågas inte utgifter för reparationer och underhåll och nytecknade leasingkontrakt i den nya enkäten. Detta var uppgifter som samlades in enbart för nationalräkenskapernas räkning, men utgjorde endast en bråkdel av de totala investeringarna. En annan förändring är att prognoser över kommande investeringar nu endast efterfrågas på årsbasis istället för per kvartal.

Population och urval

Populationsramen för investeringsenkäten är hämtad från SCB:s företagsdatabas. Företag med minst 200 anställda totalundersöks. Företag med mellan 20 och 199 anställda undersöks genom ett urval. Företag med 10-19 anställda inom industribranschen skattas utifrån investeringsuppgifter från företag med 20-49 anställda. För vissa branscher urvalsundersöks företag med mellan 5 och 199 anställda.

De branscher som ingår i undersökningen är avdelning B-G, SNI 49 (exkl. 49.32), 51-53, 58, 61-63, 64.1, 65, 68 (exkl. 68.204), 71-75 och 77-82 enligt Svensk Näringsgrensindelex SNI2007.

Förändringarna påverkar nivåskattningar

Ett rimligt antagande är att det förändrade investeringsbegreppet påverkar nivåskattningarna en del. En jämförelse mellan första kvartalet 2019 och första kvartalet 2018 visar att de totala investeringarna i näringslivet var större i år än motsvarande kvartal i fjol.

Den främsta förklaringen är att köp av byggnader och anläggningar nu räknas som investering vilket framförallt bidrar till att dra upp investeringarna inom fastighetsbranschen.

Investeringar i näringslivet (tillgångsslag)

Miljarder kronor i löpande priser	2018 kv1	2019 kv1
Ny-, till- och ombyggnad	20,0	20,5
Bostäder	10,4	13,5
Maskiner och inventarier	30,8	31,4
Köp av byggnader och anläggningar	..	6,7
Transportmedel	1,5	..
Näringslivet totalt	62,7	72,1

Investeringarna inom industrin var i stort sett oförändrade jämfört med samma kvartal ifjol. Hur den förändrade definitionen av investeringar påverkar siffrorna är därför svårt att avgöra.

Investeringar i näringslivet (branscher)

Miljarder kronor i löpande priser	2018 kv1	2019 kv1
Industri	13,4	13,1
Energi	7,2	7,9
Byggverksamhet	1,9	1,5
Handel	3,8	5,4
Transport	3,8	2,7
Information och kommunikation	5,2	3,1
Banker och försäkringsbolag	0,8	0,6
Fastighetsverksamhet	23,8	34,6
Företagstjänster	2,7	3,2
Näringslivet totalt	62,7	72,1

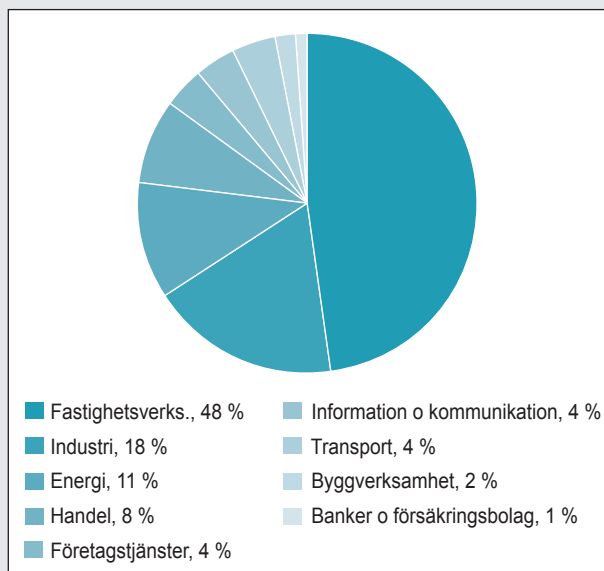
Definitionsförändringarna innebär oavsett hur stor effekten är att jämförelser mot tidigare år bör tolkas med försiktighet. Men även med den nya designen på investeringsenkäten ser man att investeringarna inom fastighetsbolag och fastighetsförvaltning står för den största andelen av näringslivets totala investeringar. Första kvartalet 2019 var andelen 48 procent. Motsvarande andel första kvartalet i fjol var 38 procent.

¹ Kontoplan som används vid framställning av resultaträkning och balansräkning enligt årsredovisningslagen.

I FOKUS

Andel av näringslivets totala investeringar 2019 kv1

Procent

Nationalräkenskaperna och beräkning av BNP

Uppgifter från investeringsenkäten används som input i nationalräkenskaperna (NR) för beräkningen av Sveriges BNP. Kvartalsvisa BNP-beräkningar publiceras ungefär två månader efter varje kvartals utgång och de definitiva årsvisa BNP-beräkningarna publiceras ungefär 21 månader efter det aktuella årets utgång².

Ett problem tidigare har varit att investeringsenkäten bara gjorts tre gånger per år vilket inneburit att det saknats nya underlag i NR vid beräkningen av andra kvartalet.

Nationalräkenskapernas och investeringsenkätens uppgifter avviker från varandra av flera anledningar. Nationalräkenskaperna inkluderar fler branscher och använder ett vidare investeringsbegrepp som även innefattar immateriella tillgångar som köpt och egenproducerad mjukvara samt finansiell leasing av kapitalföremål och korttidsinventarier.

Nationalräkenskaperna kompletterar även investeringsenkätens uppgifter med skattningar för småföretag som ej undersöks i enkäten. Sedan används i många fall inte nivåerna från investeringsenkäten. Den används snarast till att skriva fram de befintliga nivåerna i NR med hjälp av utvecklingstal från enkäten.

Flera andra källor används vid BNP-beräkningen

För vissa branscher och investeringstyper användes andra källor än investeringsenkäten i NR redan innan årets förändring. Vid årsberäkningar är undersökningen Företagens ekonomi den främsta källan. Vid kvartalsberäkningar används investeringsenkäten som underlag till knappt hälften av de totala investeringarna, borträknat bostadsin-

vesteringar. Skattningarna för bostadsinvesteringar bygger på statistiken över påbörjade bostadsbyggen på både år och kvartal.

En stor förändring som infördes 2014 i och med den nya standarden för nationalräkenskaper ENS 2010 var att forskning och utveckling (FoU) nu räknas som investering istället för insatsförbrukning. Detta höjde investeringsnivån markant jämfört med tidigare. Källan till investeringsberäkningar av FoU är den så kallade Frascatiundersökningen vid årsberäkningar. Vid kvartalsberäkningar skattas det med hjälp av förädlingsvärdeutveckling.

Eftersom det i dagsläget är svårt att avgöra i vilken utsträckning den förändrade definitionen av investeringar påverkar siffrorna användes i huvudsak andra källor än investeringsenkäten vid BNP-beräkningen avseende första kvartalet 2019. Dessutom publicerades fasta bruttoinvesteringar endast för varuproducenter och tjänsteproducenter som helhet. Då resultaten är svårtolkade i och med definitionsförändringen så planerar NR under det kommande året att använda andra källor där så är möjligt.

Enligt NR:s investeringsdefinition räknas anskaffning av tillgångar med en beräknad livslängd på minst ett år som investeringar. Investeringsenkäten har använts för att skatta utvecklingen i både 1–2 årsinvesteringar och de med livstid på tre år eller mer. Detta kommer att göras även efter definitionsändringen då det inte finns någon bättre källa.

Definition investering i nationalräkenskaperna

Anskaffning av materiella och immateriella tillgångar med en beräknad livslängd på minst ett år.

Vid nästkommande investeringsenkät kommer kompletterande uppgifter för 2018 att samlas in enligt den nya enkätens uppställning och definitioner. Detta medför förhoppningsvis att relevanta jämförelsetal kommer att finnas tillgängliga för att exempelvis beräkna volymutveckling samt att resultaten eventuellt kommer att kunna införas i NR.

Johannes Holmberg, analytiker, nationalräkenskaperna

² En uppsnabbning av nationalräkenskaperna planeras till nästa år då årsvisa BNP-beräkningar kommer att publiceras inom 17 månader efter årets utgång.

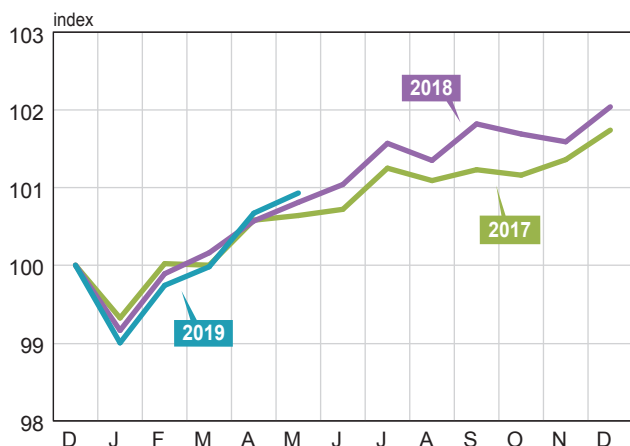
Priserna på kläder, drivmedel och logi steg i maj

Konsumentprisindex (KPI) steg med 0,3 procent från april till maj 2019. Under motsvarande period förra året, steg KPI med 0,2 procent.

Till månadsförändringen bidrog högre priser på kläder (2,0 procent), drivmedel (2,0 procent) och logi (12,9 procent) med 0,1 procentenhet vardera.

Uppgången motverkades av lägre priser på utrikes flygresor (−17,4 procent) och el (−1,3 procent), vilka påverkade KPI nedåt med 0,2 respektive 0,1 procentenhet i maj.

Konsumentprisernas utveckling
December föregående år=100

Stigande boendekostnader det senaste året

Inflationstakten enligt KPI, det vill säga förändringen i KPI under de senaste 12 månaderna, var 2,2 procent i maj 2019. Det är en höjning sedan april då inflationstakten var 2,1 procent.

Gruppen boende (4,1 procent) påverkade uppåt med 1,0 procentenhet, varav el (8,2 procent) bidrog med 0,3 procentenheter. Högre räntekostnader, egnahem (8,1 procent) såväl som hyres- och bostadsrättslägenheter (1,6 procent) bidrog därtill med ytterligare 0,2 procentenheter.

Konsumentprisernas förändring

Maj 2019	Förändring från		Bidrag till förändring sedan maj 2018 ¹⁾
	Föregående månad	maj 2018	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,1	2,1	0,3
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,3	1,9	0,1
Kläder och skor	1,9	−0,2	0,0
Boende	−0,2	4,1	1,0
Inventarier och hushållsvaror	0,7	1,9	0,1
Hälso- och sjukvård	0,4	1,6	0,1
Transport	−0,5	3,6	0,5
Post och telekommunikationer	−0,5	−7,1	−0,2
Rekreation och kultur	0,7	0,1	0,0
Utbildning	0,0	2,6	0,0
Restauranger och logi	1,7	3,1	0,2
Div varor och tjänster	−0,1	2,2	0,1
KPI totalt	0,3	2,2	2,2

1) Procentenheter

Prishöjningar inom gruppen transport (3,6 procent) bidrog med 0,5 procentenheter, varav prishöjningar inom drift av fordon (4,5 procent) stod för 0,3 procentenheter.

Prishöjningar på livsmedel (1,9 procent) och på restaurangbesök (2,8 procent) bidrog med 0,3 respektive 0,2 procentenheter.

Uppgången motverkades av lägre priser på mobiltelefoner (−17,0 procent), som påverkade inflationstakten nedåt med 0,2 procentenheter i maj.

Högre inflationstakt när energivaror exkluderas

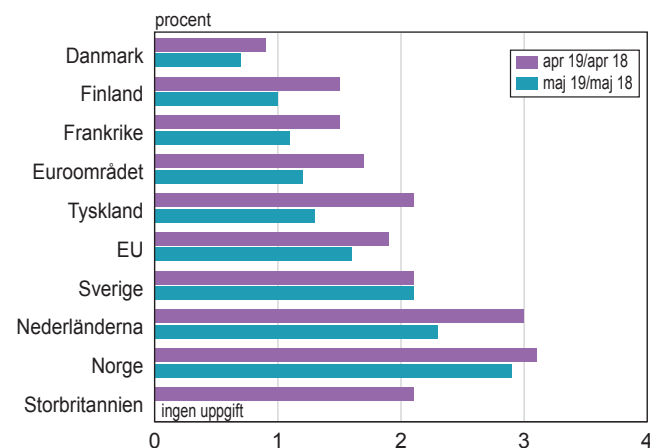
KPIF (KPI med fast ränta) visar samma prisutveckling som KPI, men utan de direkta effekterna av en ändrad penningpolitik. KPIF är Riksbankens målvariabel för inflationsmålet. Inflationstakten enligt KPIF var i maj 2,1 procent.

KPIF exklusive energi (KPIF-XE) och KPIF med konstant skatt (KPIF-KS) är två andra mått på inflation som beräknas av SCB på uppdrag av Riksbanken. I KPIF-XE exkluderas energivaror från KPIF och i KPIF-KS konstanthålls de skatter och subventioner som är kopplade till produkterna i KPIF. Inflationstakten enligt KPIF-XE och KPIF-KS var i maj 1,7 respektive 2,0 procent. Inflationstakten för KPIF-XE har stigit tre månader rad. I februari var den 1,4 procent.

Lägre inflation i EU

HIKP (harmoniserat index för konsumentpriser) beräknas av samtliga länder i EU. Måttet har en något mindre täckning jämfört med KPI och KPIF, främst på grund av att delar av hushållens boendekostnader utelämnas. Inflationstakten för Sverige låg kvar på oförändrade 2,1 procent i maj, enligt HIKP.

Inflationstakten i olika länder
EU-länder och Norge enligt HIKP

Inom EU och euroområdet var prisutvecklingen mer dämpad. Inflationstakten för EU sjönk från 1,9 procent i april till 1,6 procent i maj. I euroområdet låg inflationen på 1,2 procent i maj, en nedgång från 1,7 procent i april. Dämpade prisökningar i de stora medlemsländerna drog ned utvecklingen. I Tyskland sjönk inflationen från 2,1 procent i april till 1,3 procent i maj. Även i Frankrike och Nederländerna sjönk inflationen i maj.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: maj 2019

Källa: SCB:s producentprisindex

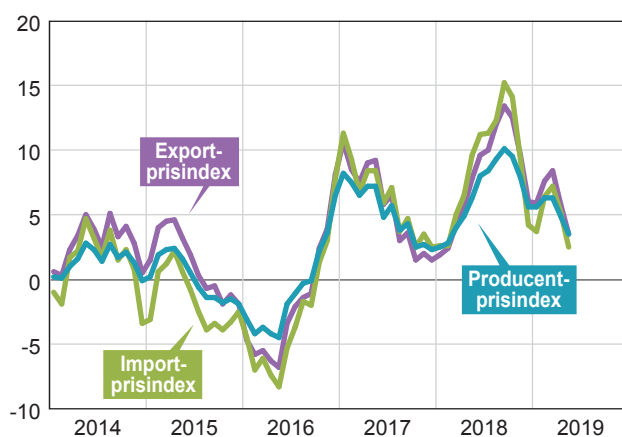
Kristoffer Olsson

Fortsatt nedgång i årstakten för producentpriserna

Årstakten för producentprisindex var 3,5 procent i maj. Det var andra månaden i rad med en nedgång och den lägsta årstakten sedan februari 2018. I september i fjol låg den årsvisa ökningen av producentpriserna på 10,1 procent. För export- och importmarknaden var årsförändringen 3,5 respektive 2,5 procent i maj, medan den var 3,6 procent för hemmamarknaden. Prisindex för inhemsk tillgång hade en årstakt på 3,0 procent.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Högre priser på elektricitet gav störst bidrag på hemmamarknaden

På hemmamarknaden bidrog främst elektricitet och livsmedel med 0,6 respektive 0,4 procentenheter till årstakten. Prisuppgången på elektricitet var 15,7 procent jämfört med maj i fjol. Även priset för kvarnprodukter samt andra trävaror hade ökat med 15,9 respektive 13,8 procentenheter men dessa produktgrupper utgör en liten del av den totala hemmamarknaden, vilket innebär att bidraget blev relativt litet.

Det största bidraget till årstakten på exportmarknaden var motorfordon som bidrog med 0,5 procentenheter. Prisuppgången jämfört med maj 2018 var 4,8 procent. En större procentuell ökning hade gruppen andra varor av papper eller papp med 22,2 procent såsom beredda och hållbarhetsbehandlade frukter, bär och köksväxter med 19,9 procent. För den totala exportmarknaden var dock dessa varugrupperns bidrag litet.

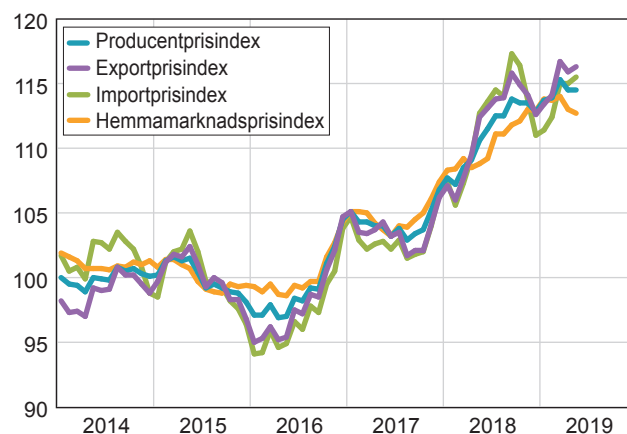
På importmarknaden gav övriga maskiner samt datorer och kringutrustning ett bidrag till årstakten på 0,3 respektive 0,2 procentenheter. Högst prisökning på importmarknaden hade däremot grupperna stärkelse och stärkelseprodukter samt elektricitet som stigit med 21,3 respektive 19,0 procent jämfört med maj i fjol. Bidragen till totalen var däremot små.

Producentprisindex oförändrat jämfört med april

Producentprisindex var oförändrat mellan april och maj 2019. Under samma period ökade priserna på exportmarknaden med 0,3 procent och på importmarknaden med 0,4 procent. På hemmamarknaden sjönk priserna med 0,3 procent. Prisindex för inhemsk tillgång, det vill säga en sammanvägning av hemmamarknads- och importprisindex, ökade med 0,1 procent från april till maj.

Prisindex i producent- och importled

Index 2015=100

Kronan fortsatt svag

En förstärkning eller försvagning av kronan sänker respektive höjer export- och importpriserna mätt i svenska kronor. Enligt Tullverkets omräkningskurser för valutor från april till maj försvagades den svenska kronan mot den norska kronan med 1,2 procent och mot den amerikanska dollarn och euron med 0,5 procent. Kronan förstärktes mot det brittiska pundet med 0,8 procent.

Den svenska kronan har under det senaste året framförallt försvagats mot den amerikanska dollarn med 9,6 procent, men även mot det brittiska pundet med 0,2 procent, mot euron och den norska kronan med 0,7 procent samt mot den danska kronan med 0,1 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: maj 2019

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Sarah Baud

Antalet i arbetskraften var 5 467 000

Antalet personer i arbetskraften i åldern 15–74 år uppgick till 5 467 000 i maj 2019, icke säsongrensad. Antalet män i arbetskraften uppgick till 2 856 000 och antalet kvinnor i arbetskraften var 2 612 000. Det relativa arbetskraftstalet var 72,9 procent. För män uppgick det till 74,8 procent och för kvinnor var arbetskraftstalet 70,8 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på små förändringar av antalet och andelen personer i arbetskraften

jämfört med närliggande månader. Antalet i arbetskraften uppgick till 5 502 000, vilket motsvarar ett arbetskraftstal på 73,3 procent.

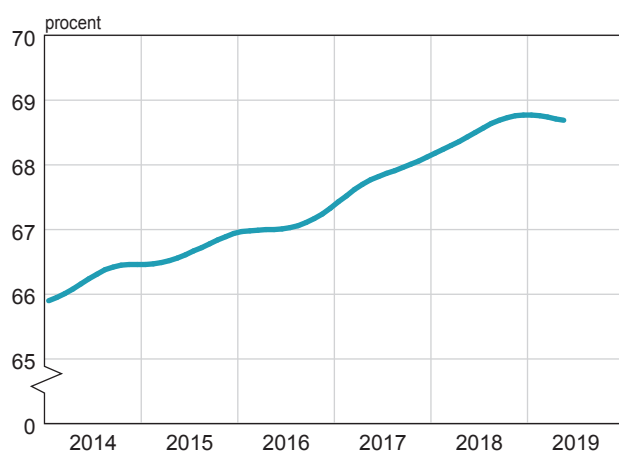
Sysselsättningsgraden minskade

I maj 2019 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 5 095 000, icke säsongrensade. Antalet sysselsatta män uppgick till 2 650 000 och antalet sysselsatta kvinnor var 2 445 000. Sysselsättningsgraden var 67,9 procent, vilket innebär en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med motsvarande månad föregående år. Bland män var sysselsättningsgraden 69,4 procent och bland kvinnor uppgick den till 66,3 procent.

För säsongrensade och utjämnade data uppgick antalet sysselsatta till 5 155 000 vilket är en liten förändring jämfört med närliggande månader. Sysselsättningsgraden var 68,7 procent, vilket är en minskning.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Antalet anställda var 4 621 000

I maj 2019 uppgick antalet anställda till 4 621 000, enligt icke säsongrensade data. Bland män var antalet anställda 2 306 000 och bland kvinnor var det 2 315 000. Antalet fast anställda uppgick till 3 893 000, av dessa var 1 997 000 män och 1 896 000 kvinnor. Antalet tidsbegränsat anställda uppgick till 728 000 personer.

Arbetsmarknad

	Sysselsatta, 1 000-tal		Arbetade timmar/ vecka, 10 000-tal		Arbetslösa 1 000-tal	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
jan	4 969	5 065	15 020	14 630	376	350
feb	5 039	5 093	16 570	16 740	337	358
mar	5 038	5 098	16 020	17 060	352	391
apr	5 043	5 136	16 550	16 000	366	339
maj	5 101	5 095	15 980	16 990	352	373
jun	5 197		15 830		403	
jul	5 281		10 230		339	
aug	5 165		13 480		337	
sep	5 119		17 340		330	
okt	5 149		17 840		302	
nov	5 154		17 420		299	
dec	5 099		14 810		327	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Jämfört med närliggande månader visar säsongrensade och utjämnade data på en ökning av antalet fast anställda och en minskning av antalet tidsbegränsat anställda.

Arbetade timmar ökade

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i maj 2019 till i genomsnitt 169,9 miljoner per vecka enligt icke säsongrensade data.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet arbetade timmar jämfört med närliggande månader och uppgick till i genomsnitt 158,5 miljoner timmar per vecka.

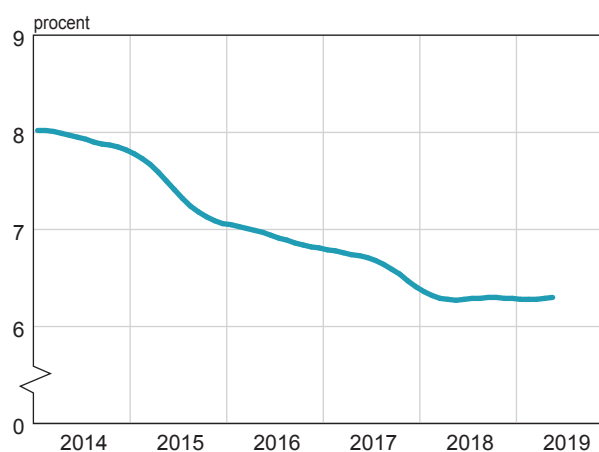
Arbetslösheten uppgick till 6,8 procent enligt AKU

I maj 2019 uppgick antalet arbetslösa i åldern 15–74 år till 373 000, icke säsongrensade. Det motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,8 procent. Antalet arbetslösa kvinnor uppgick till 167 000 och antalet arbetslösa män var 206 000. Arbetslöshetstalet uppgick till 6,4 procent bland kvinnor och till 7,2 procent bland män. För ungdomar i åldern 15–24 år var antalet arbetslösa 132 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 22,3 procent. Det är en ökning med 3,9 procentenheter jämfört med samma månad föregående år. Av de arbetslösa ungdomarna var 79 000 heltidsstuderande.

För personer i åldern 15–74 år visar säsongrensade och utjämnade data på små förändringar av antalet och andelen arbetslösa jämfört med närliggande månader. I maj 2019 uppgick antalet arbetslösa till 347 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,3 procent. För ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på små förändringar av antalet och andelen arbetslösa. Antalet uppgick till 109 000 vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 17,8 procent.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Sjunkande arbetslöshet enligt Arbetsförmedlingen

Antalet inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, i åldern 16–64 år, uppgick i slutet av maj 2019 till 331 000. Jämfört med samma månad föregående år är det en minskning med 7 000 personer. Detta motsvarar en arbetslöshet på 6,6 procent, 0,2 procentenheter lägre än i maj 2018.

Antalet personer som fick ett arbete var 34 700, vilket var 7 100 färre än i maj föregående år. Antalet varslade uppgick till 4 900 i maj 2019, vilket är en ökning med 1 100 personer jämfört med motsvarande månad förra året.

Arbetskraftskostnader & löner

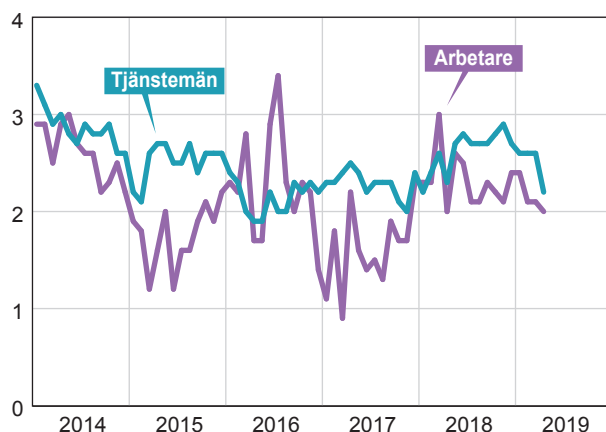
Senaste uppgift: april 2019

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under april 2019 173,40 kronor exklusive övertidstillägg och 175,70 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,0 respektive 1,8 procent jämfört med april 2018. Under april 2019 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 40 610 kronor exklusive rörliga tillägg och 41 500 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,2 procent, i båda fallen, jämfört med april 2018.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för april 2019 beräknats till 314,33 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 133,0, en förändring med 1,9 procent jämfört med april 2018. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för april 2019 beräknats till 290,91 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 63 555 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 130,4, en ökning med 1,9 procent jämfört med april 2018. Motsvarande index för tjänstemän blir 133,7, en ökning med 2,3 procent jämfört med april 2018.

FINANSMARKNAD

Börsen vände uppåt i juni

Kurserna på Stockholmsbörsen steg i juni. Hittills i år har börsen ökat alla månader med undantag för maj. Under juni steg Affärsvärldens generalindex med 7 procent jämfört med utgången av maj. Med undantag för några få dagar steg börskurserna varje dag i juni och är tillbaka på samma nivå som innan nedgången i maj.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Källa: Affärsvärlden

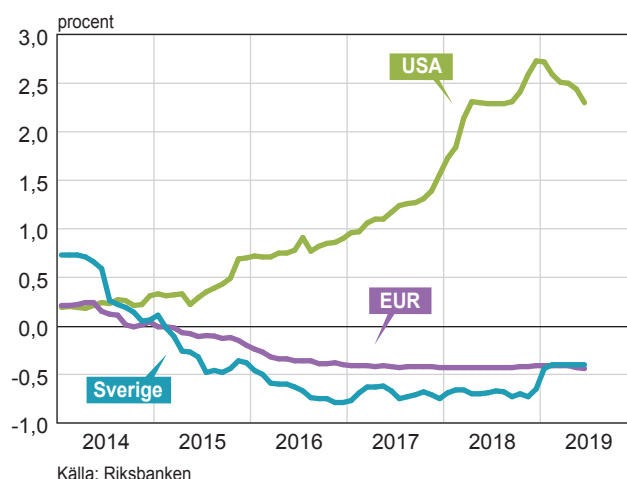
Även i USA steg börserna efter nedgångar i maj. Både Dow Jones och Nasdaq ökade med 7 procent vardera och är tillbaka på nästan samma nivåer som innan nedgången i maj. Frankfurtbörsens DAX-index steg med 6 procent och Londonbörsens FTSE-index steg med 4 procent i juni. Den uppåtgående trenden gällde även Asien, dock var den inte lika stor. Tokyobörsens Nikkei-index steg med drygt 3 procent och Shanghai-index visade samma uppgång, också drygt 3 procent. Nedgången som skedde i Asien under maj var inte helt återhämtad i juni.

Korta räntan oförändrad

De svenska korta räntorna har varit i stort sett oförändrade hittills i år. Den senaste förändringen var i december förra året när Riksbanken höjde reporäntan. I juni låg genomsnittsräntan på en tremånaders statsskuldväxel på -0,40 procent, vilket var oförändrat jämfört med maj.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

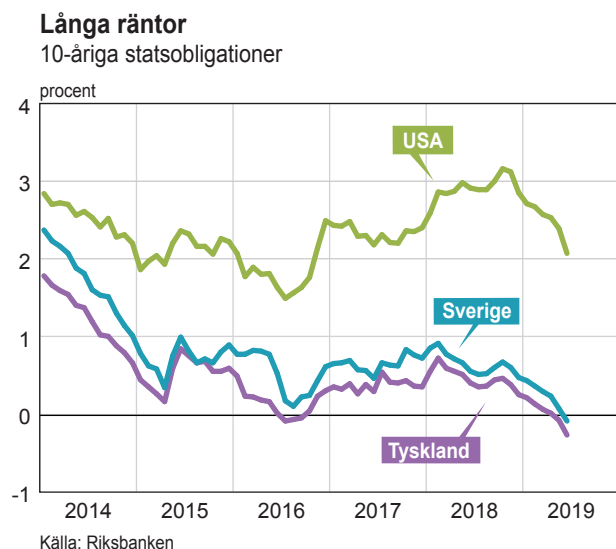

Källa: Riksbanken

De amerikanske räntorna ligger på en fortsatt högre nivå än de svenska och europeiska. Detta eftersom den amerikanska centralbanken Federal Reserve har höjt den amerikanska räntan under de senaste åren lite i taget. Den senaste höjningen i USA skedde i december förra året och sedan dess har de korta räntorna rört sig nedåt.

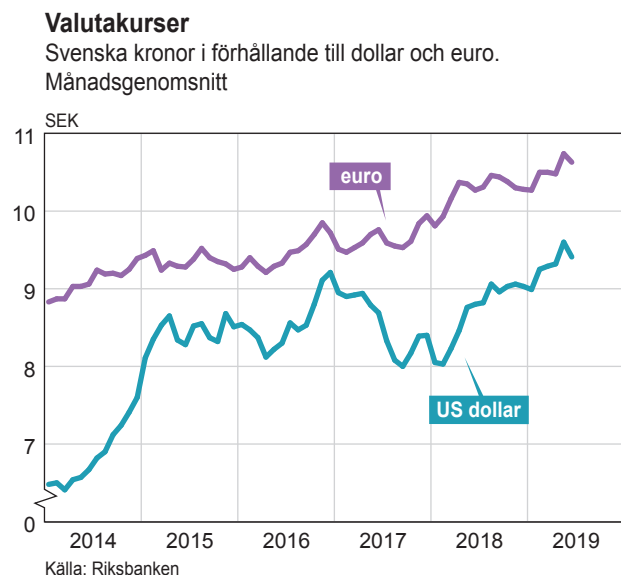
Långa räntor nedåt

De långa räntorna har haft en nedåtgående trend i år och den fortsatte även i juni. Den genomsnittliga räntan på en tioårig svensk statsobligation sjönk under nollstrecket för första gången till -0,09, procent vilket var en nedgång från 0,07 procent i maj i år. Den tyska tioårsräntan fortsatte nedåt till -0,27 procent och den långa amerikanska räntan sjönk till 2,30 procent.

Kronan har stärkts lite

Den försvagning av svenska kronan som skett det senaste året håller på att mattas av. Efter att kronan tappade ännu mer i värde i maj har den nu stärkts lite. Mot euron handlades kronan i snitt för 10,63 kronor, vilket var 12 öre billigare än i maj medan dollarna handlades i genomsnitt för 9,41 kronor vilket var 19 öre billigare.

Utlåning till hushåll och företag

Senaste uppgift: maj 2019

Källa: SCB:s finansmarknadsstatistik

Oförändrad tillväxttakt för hushållens lån i maj

I maj 2019 hade hushållens lån från monetära finansinstitut (MFI) en årlig tillväxttakt på 5,0 procent, vilket innebär att tillväxttakten är oförändrad jämfört med april.

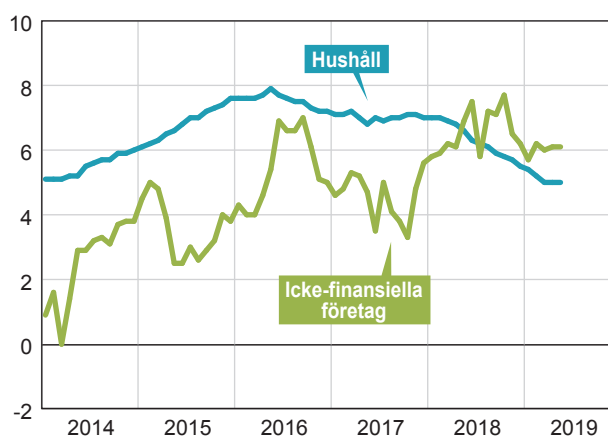
Totalt uppgick hushållens lån hos MFI till 4 084 miljarder kronor i maj. Det är en ökning med 20 miljarder jämfört med föregående månad och 195 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år.

Bostadslånen utgjorde 82 procent av MFI:s totala utlåning till hushållen och uppgick i maj till 3 346 miljarder. Det är en ökning med 16 miljarder jämfört med föregående månad och 158 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år. Bostadslånen hade en årlig tillväxttakt på 5,0 procent i maj.

Hushållens konsumtionslån hade en tillväxttakt på 7,2 procent i maj, vilket är en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med april (reviderat). Tillväxttakten för lån med övriga säkerheter var 4,2 procent i maj, vilket är en ökning med 0,2 procentenheter mot april (reviderat). Totalt uppgick hushållens konsumtionskrediter och lån med övriga säkerheter till 234 respektive 504 miljarder i maj.

MFI:s utlåning

Årlig tillväxttakt, procent

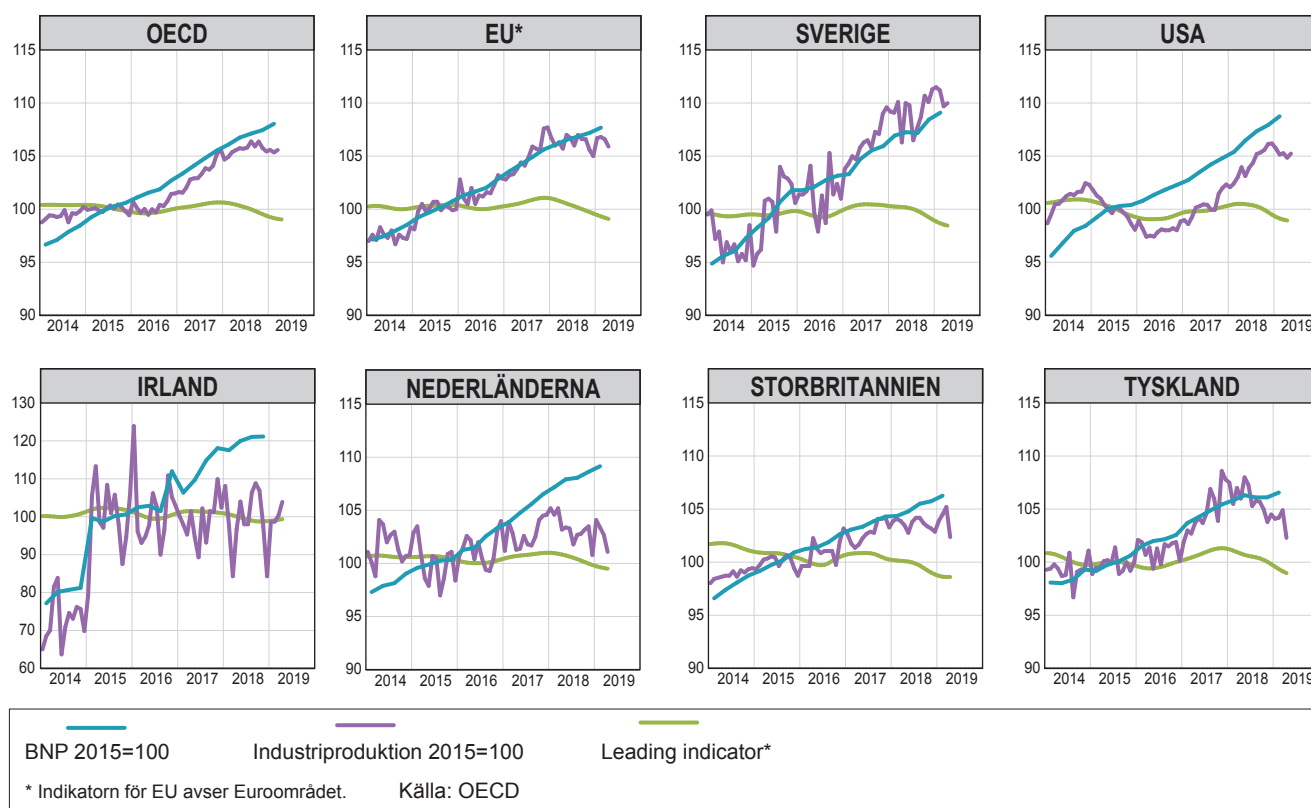
Oförändrad tillväxttakt för företagens lån

I maj var den årliga tillväxttakten för lån till icke-finansiella företag 6,1 procent, oförändrat jämfört med april. Totalt uppgick MFI:s utlåning till icke-finansiella företag till 2 404 miljarder kronor i maj.

Flerbostadshus är den vanligaste säkerheten för utlåning till icke-finansiella företag och uppgick i maj till 780 miljarder. Företagens blancolån uppgick till 395 miljarder och lån till bostadsrättsföreningar, som räknas till icke-finansiella företag, uppgick till 486 miljarder.

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och områden

Den irländska ekonomin bromsade in något i slutet av fjolåret efter en tid av stark uppgång. Under det fjärde kvartalet 2018 ökade Irlands BNP med 0,1 procent säsongsrensats och jämfört med det tredje kvartalet. Uppgifter för första kvartalet 2019 finns ännu inte tillgängliga. De senaste åren har Irlands BNP ökat markant i samband med etableringar av multinationella företag. Irlands skatteklimate har gjort att många företag har valt att lokalisera sitt huvudkontor där, och som ett resultat av detta har det skett en ökning av BNP. De senaste tre åren har Irland haft en BNP-tillväxt på cirka 20 procent, vilket till stor del beror på en ökad export av immateriella tillgångar. Industriproduktionen har rört sig upp och ned de senaste åren men är nu på uppgång igen efter att ha gjort ett svagt avslut 2018. Den ledande indikatorn ligger kvar på samma nivå som det senaste året, vilket är strax under 100.

Nederländerna hade en procentuellt större ökning av BNP än Irland under det avslutande kvartalet i fjol, då BNP steg med 0,5 procent. Första kvartalet i år ökade BNP i samma takt som under det sista kvartalet 2018. Den nederländska ekonomin ökade i samma takt som EU-området under samma period. Tidigare har landet haft en ökning som legat över EU-snittet men nu verkar det ha trappat av. Nederländernas industriproduktion hade under 2018 en nedåtgående trend men har i år vänt uppåt efter en större ökning i januari. De senaste månaderna har utvecklingen planat ut. Den ledande indikatorn ligger strax under det historiska snittet, vilket den har gjort de senaste sex månaderna.

Storbritanniens BNP-tillväxt är fortsatt positiv. Den brittiska ekonomin har haft en stadig ökning de senaste åren och fortsätter att öka trots turbulensen som varit kring Brexit. Det första kvartalet i år steg BNP med 0,5 procent jämfört med det fjärde kvartalet föregående år. Likt Nederländerna har de en årstakt på knappt 1,4 procent av BNP. Industriproduktionen har en positiv trend och rör sig stadigt uppåt, däremot har ökningstakten dämpats något sedan slutet av 2017. Den ledande indikatorn har det senaste året hållit sig strax under 100.

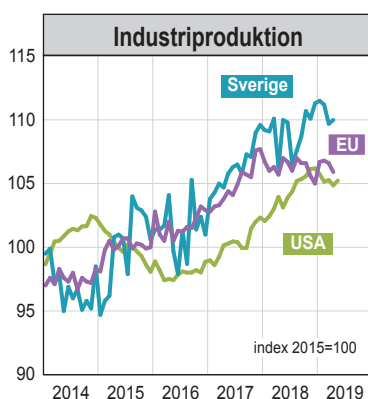
Den tyska ekonomin har under flera år haft en stadig tillväxt, men den dämpades förra året av en nedgång tredje kvartalet följt av nolltillväxt fjärde kvartalet. Det har länge flaggats för att detta kommer bli ett svagt år för Tyskland då tillverkningsindustrin är på tillbakagång. Det första kvartalet i år växte trots allt Tysklands BNP med nästan 0,5 procent jämfört med föregående kvartal. Likt BNP sjönk även den tyska industriproduktionen under slutet av fjolåret. Under första kvartalet i år låg produktionsnivån i det närmaste oförändrad men i april sjönk den på nytt. Att konjunkturer är på väg ner illustreras tydligt genom den ledande indikatorn som i april var den lägsta sedan slutet av 2012.

Den amerikanska ekonomin fortsätter att utvecklas väl. Under det första kvartalet i år växte BNP med 0,8 procent jämfört med fjärde kvartalet förra året. Även OECD-länderna visar en stadig ökning. Första kvartalet i år har BNP för OECD-länderna ökat med 0,6 procent, vilket är något högre tillväxt än fjärde kvartalet 2018.

INTERNATIONELL UTBLICK

Industriproduktion

Industriproduktionen i EU tycks ha planat ut och ligger på ungefär samma nivåer som förra året. Under 2017 ökade industriproduktionen för att sedan avta under 2018, och den trenden kvarstår än så länge i år. I april ökade den med 0,2 procent för EU-området jämfört med april föregående år. Det är främst Tyskland som drar ner snittet då produktionen minskade med 3,5 procent under samma period. Frankrike har en fortsatt positiv utveckling i industriproduktionen med en ökning på 1,1 procent sedan april förra året. Storbritannien som tidigare hade en positiv utveckling, minskade istället med 1,1 procent jämfört med april föregående år. Danmark hade en stark uppgång av industriproduktionen de senaste åren men den har nu börjat mattas av. I mars ökade Danmarks industriproduktion med 1,8 procent jämfört med februari i år. Samma ökning skedde i Spanien under april jämfört med mars, men det är flera andra länder som backar. Norges industriproduktion hade en nedåtgående trend det senaste året men i april skedde en ökning med 0,2 procent.

Jämfört med april förra året minskade dock den norska industriproduktionen med 4,3 procent.

Sveriges industriproduktion ökade i april med 0,3 procent jämfört med mars. USA:s industriproduktion ökade i maj med 0,4 procent jämfört med april i år.

Industriproduktion

	Avser månad	Index 2015=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	apr	105,9	-0,7	0,2
Danmark	mar	111,6	1,8	4,5
Finland	apr	114,6	2,2	6,3
Frankrike	apr	103,9	0,4	1,1
Spanien	apr	106,6	1,8	1,7
Storbritannien	apr	102,4	-2,7	-1,1
Sverige	apr	110,0	0,3	3,5
Tyskland	apr	102,3	-2,5	-3,5
Norge	apr	95,9	0,2	-4,3
USA	maj	105,2	0,4	2,0
Japan	apr	102,9	0,8	-1,3
OECD	mar	105,6	0,2	0,2

Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer sjönk i juni. Indikatorn för EU-länderna minskade med 1,5 enheter till 102,3 och för euroområdet minskade den med 1,9 till 103,3. De främsta orsakerna till nedgången inom euroområdet berodde på ett försämrat stämningsläge inom industrin och hos hushållen. Däremot stärktes stämningsläget inom detaljhandeln i euroområdet samtidigt som byggbranschen återhämtade sig efter nedgången i maj. Indikatorn för Tyskland minskade i juni med 2,9 och Italien med 1,5 enheter. Den lite mindre nedgången för EU-området beror på att indikatorn för både Storbritannien och Polen steg med 0,6 respektive 1,9 enheter. Sveriges indikator sjönk dock med 0,4 enheter till 102,1.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,2	0,2	0,5	0,6	0,4	0,8	0,5	0,6
Förändr. 4 kv.	%	2,2	1,2	1,8	2,1	0,7	3,2	1,5	1,9
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	1,8	2,2	-2,7	0,3	-2,5	0,4	-0,7	0,2
Förändr. 12 mån.	%	4,5	6,3	-1,1	3,5	-3,5	2,0	0,2	0,2
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,0	-0,2	0,6	0,3	0,2	0,6	0,2	0,5
Förändr. 12 mån.	%	0,7	1,3	2,1	2,1	1,3	1,6	1,6	2,5
Arbetslöshet ⁵⁾	%	5,3	6,8	3,7	5,9	3,2	3,6	6,4	5,2
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,1	0,0	-0,1	-0,8	0,0	0,0	0,0	-0,1
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,1	-0,9	-0,5	-0,5	-0,2	-0,2	-0,6	-0,1
Kort ränta ⁶⁾	%	-0,33	-0,31	0,82	-0,03	-0,31	2,59	-0,31	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,01	0,00	-0,02	-0,02	0,00	-0,02	0,00	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,04	0,02	0,06	0,35	0,02	0,24	0,02	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,04	0,25	1,06	0,07	-0,13	2,39	0,70	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,04	-0,09	-0,09	-0,16	-0,09	-0,14	-0,08	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,48	-0,45	-0,36	-0,59	-0,58	-0,59	-0,38	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Första kvartalet 3) Danmark och OECD mars, USA maj, övriga april 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. Storbritannien, USA och OECD april, övriga maj 5) Storbritannien februari, USA maj, övriga april 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Sverige maj, övriga april 7) Maj Källa: OECD, Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

Frankrikes ekonomi på bättringsvägen

Det går fortsatt trögt för Frankrikes ekonomi. Ett decennium efter finanskrisen har Frankrike fortfarande inte kommit ikapp de andra stora ekonomierna i EU, men utvecklingen har varit något starkare de senaste åren. En rigid arbetsmarknad och en stor offentlig sektor kan vara orsaker till att tillväxten inte tagit fart ordentligt.

Nya beslutsfattare har intagit scenen för att förbättra situationen för Frankrike, men effekterna på landets ekonomi har än så länge varit små. År 2017 valdes Emmanuel Macron till president med sitt progressiva parti La République En Marche! som är positivt inställd till både globalisering och EU. Macron vill även minska på de offentliga utgifterna samt göra förändringar på arbetsmarknaden för att minska arbetslösheten, där han gett ett löfte om att få ner den till 7 procent 2022.

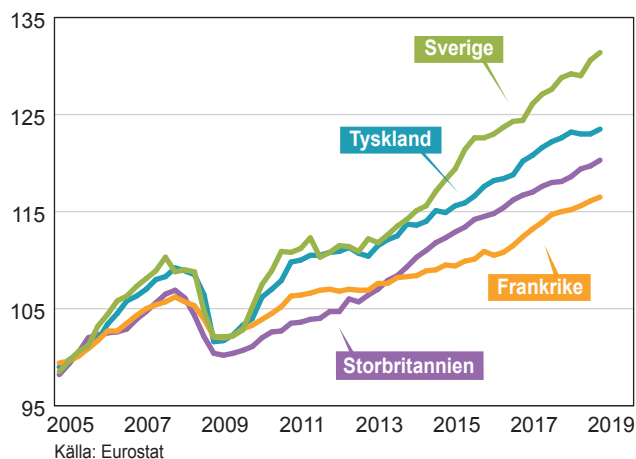
Macrons reformer har mötts av missnöje och som reaktion har proteströrelsen kallad gula västarna vuxit fram. De kräver förändring för fransmännens situation både när det gäller skatter och levnadsstandard, vilket har lett till att Macron fått skjuta fram flera beslut. När Storbritanniens utträde ur EU blir klart kommer Frankrike att bli den näst största ekonomin i EU, vilket innebär både stora krav samt ökat inflytande över EU:s framtida utveckling.

Starkare tillväxt på senare år

Frankrikes BNP-tillväxt har länge varit relativt låg. Frankrike tappade fart i tillväxten redan 2011 och blev omsprungna av Storbritannien 2013 där det blev ett ännu större gap till Sverige, Storbritannien och Tyskland. Trenden med låg tillväxt bröts 2017 när BNP-tillväxten var 2,3 procent men året efter var tillväxten endast 1,3 procent. Det behövs större tillväxt än så för att Frankrike ska hålla jämna steg med de andra stora ekonomierna i EU.

Bruttonationalprodukt

Index 2005=100

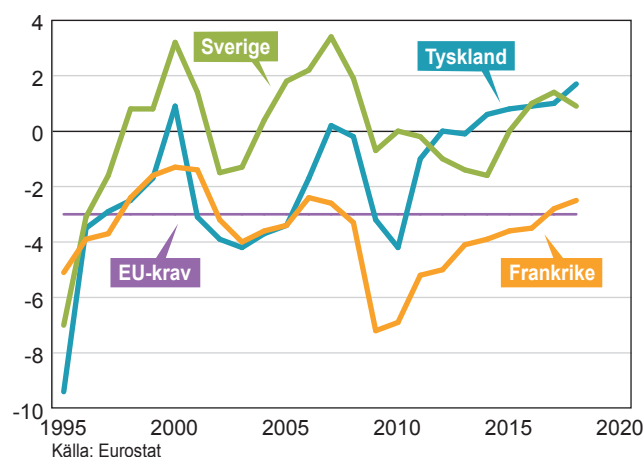

Minskat underskott i de offentliga finanserna

Frankrikes budgetunderskott har för första gången under en tioårsperiod hållit sig över den treprocentsgräns som EU:s stabilitets- och finanspakt har som krav på sina medlemsländer. I finanskrisens efterdyningar ökade Frankrikes underskott rekordartat jämfört med de andra stora ekonomierna i EU och det har tagit lång tid att återhämta sig. Det ska dock tilläggas att Frankrikes ekonomi under flera decennier kantats av problem med underskott. Vändpunkten kom 2017 för Frankrike där underskottet hade minskat till 2,8 procent av BNP för att vidare minska till 2,5 procent året efter. Detta kan däremot ställas i kontrast med Tyskland som endast hade för stort underskott 2009–2010. Som näst största ekonomi i euroområdet har Frankrike stor påverkan på övriga medlemsländer för en stabil valutaunion.

Offentliga sektorns finansiella sparande

Procent av BNP

Arbetslösheten faller något

Frankrikes arbetslöshet har fortsatt att minska de senaste åren. Den nådde en topp 2015 när 10,6 procent av arbetskraften var arbetslösa men har sedan dess fallit och i april i år var den nere på 8,7 procent. Det är fortfarande en hög siffra i jämförelse med snittet för EU vilket var 6,4 procent i april. Det är främst unga personer som står utan arbete i Frankrike.

EU-kommissionens konjunkturbarometer visar att konjunkturen har mattats av i Frankrike det senaste året. Konfidensindikatorn för Frankrike ökade fram till slutet av 2017 för att sedan sakta röra sig nedåt igen. Det senaste året har det skett en minskning från 108 till 103,9 och samma nedåtgående trend gäller både för hela EU som för euroområdet.

Kia White, sommarpraktikant

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2015=100	1 kv	109,1 ¹⁾	0,6 ¹⁾	2,1
Fast bruttoinvestering	volym	2015=100	1 kv	115,5 ¹⁾	-0,4 ¹⁾	-0,3
Hushållens konsumtion	volym	2015=100	1 kv	106,4 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	0,0
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		1 kv	13,4		-2
Näringslivet						
Näringslivets produktion	volym	2015=100	apr	114,7	1 ¹⁾	4
			jan-apr	112,6		3
Industriproduktion	volym	2015=100	apr	113,8	2 ¹⁾	3
			jan-apr	113,6		2
Industrins orderingång	volym	2015=100	apr	112,5	9 ¹⁾	0
			jan-apr	105,8		-3
Industrins kapacitetsutnyttjande	%		1 kv	91,0 ¹⁾	0,5 ¹⁾²⁾	0,8 ²⁾
Industrins investeringar	mdr kr		1 kv	..		..
Tjänsteproduktion	volym	2015=100	apr	114,6	1	4
			jan-apr	111,1		3
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		maj	136,9	1 ¹⁾	10
			jan-maj	648,2		10
Varuimport	mdr kr		maj	128,6	0 ¹⁾	-2
			jan-maj	625,0		3
Handelsnetto	mdr kr		maj	8,3		
			jan-maj	23,2		
Bytesbalans	mdr kr		1 kv	62,7		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2015=100	maj	108,3 ¹⁾	-2,0 ¹⁾	-0,5
			jan-maj			1,9
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	apr	119,4 ¹⁾	0,2 ¹⁾	0,0
			jan-apr			1,0
Personbilsregistreringar, nya	st		maj	33 250		-16
			jan-maj	140 686		-15
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	jun	93,8 ⁴⁾	90,7 ⁴⁾	98,5 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	maj	335,0	0,3	2,2
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	maj	218,9	0,3	2,1
Producentprisindex		2015=100	maj	114,5	0,0	3,5
Exportprisindex		2015=100	maj	116,3	0,3	3,5
Importprisindex		2015=100	maj	115,5	0,4	2,5
Prisindex för inhemsk tillgång		2015=100	maj	114,2	0,1	3,0
Hemmamarknadsprisindex		2015=100	maj	112,7	-0,3	3,6
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		maj	5 095		-0,1
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		maj	373		5,8
därav heltidsstuderande	1 000-tal		maj	128		-18,3
Arbetade timmar	10 000-tal		maj	16 990		0,7
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		maj	109		-21,0
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	apr	133,0		1,9
Timlön, industriarbetare	kr		apr	188,9		1,3
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		maj	4 084		5,0
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		maj	2 404		6,1
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		jun	-0,09	-0,16 ²⁾	-0,64 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		jun	-0,40	0,00 ²⁾	0,29 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		maj	-63,2		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		28 jun	143,6	-1,4	1,7

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 010-479 40 00
Ansvarig utgivare: Elisabeth Hopkins
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2019-A06T11906_pdf (pdf)